

**Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bħala Qorti ta' Ģudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 30 ta' Novembru, 2022

**Il-Pulizija
(Spettura Pauline BONELLO)**

-vs-

Patrick GATT, detentur tal-karta ta l-identità numru 212274(M)

Kumpilazzjoni nru. 497/2020

Illum,

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-imputat **Patrick GATT** u čioe` talli:

F'dawn il-Gżejjer, bejn Jannar tas-sena 2010 u Jannar 2020, b'diversi atti magħmulin, ukoll jekk fi żminijiet differenti, u li jiksru l-istess dispożizzjoni tal-ligi jew dispożizzjoni relatati tal-ligi, u li gew magħmula b'rīżoluzzjoni waħda:

1. Għamel atti ta' money laundering billi:-

- i) Ikkonverta jew ittrasferixxa propjetà meta kien jaf jew jiissuspetta li dik il-propjetà kienet direttament jew indirettament inkisbet, jew mir-rikavat ta' attivită kriminali jew minn att ta' partecipazzjoni f'attivită kriminali, għall-iskop ta' jew skopijiet ta' ġabi jew wiri haġa b'ohra ta' l-origini tal-propjetà jew ta' għoti ta' għajnuna lil xi persuna jew persuni involuti jew konċernati f'attivită kriminali;

- ii) Heba jew wera īċa b'ōhra tal-vera xorta, provvenjenza, lok, dispożizzjoni, moviment ta' jeddijiet rigward, fi jew fuq propjetà, meta kien jaf jew jissuspetta li dik il-propjetà kienet inkisbet direttament jew indirettament minn attivitā kriminali jew minn att jew atti ta' partecipazzjoni f'attivitā kriminali;
- iii) Akkwista, ippussea jew uža propjetà meta kien jaf jew jissuspetta li l-istess propjetà kienet inkisbet jew originat direttament jew indirettamente minn attivitā kriminali jew minn att jew atti ta' partecipazzjoni f'attivitā kriminali;
- iv) Bir-ritensjoni mingħajr skuža ragonevoli ta' propjetà meta kien jaf u/jew jissuspetta li l-istess propjetà kienet inkisbet jew originat direttamente jew indirettamente minn attivitā kriminali jew minn att jew atti ta' partecipazzjoni f'attivitā kriminali;
- v) Ittentu jagħmel l-ħwejjeg jew attivitajiet illegali fuq imsemmija;
- vi) Aġixxa bhala kompliċi fit-tifsir ta' l-Artikolu 42 tal-Kodiċi Kriminali rigward xi waħda mill-ħwejjeg jew attivitajiet definiti fis-sub-paragrafi (i), (ii), (iii), (iv) u (v) ta' hawn fuq; ai termini tal-Artikolu 3 tal-Att kontra l-Money Laundering, Kap. 373, u l-Artikolu 18 tal-Kap.9, tal-Ligijiet ta' Malta;

2. Irrenda ruħu reċediv ai termini tal-artikoli 49 u 50 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitulu 9 tal-Ligijiet ta' Malta¹, wara li gie misjub īhati b'sentenzi mogħtija mill-Qrati ta' Malta, liema sentenzi saru definitivi u ma jistgħux jiġu mibdula.

Il-Qorti giet mitluba sabiex tapplika *mutatis mutandis* id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 5 ta' l-Att kontra l-Money Laundering, Kapitulu 373 tal-Ligijiet ta' Malta, hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 23A (2) tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta fil-konfront tal-imputat.

Il-Qorti giet mitluba li f'każ ta' ħtija, barra milli tapplika l-piena skond il-ligi tordna lill-imputat iħallas l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-ħatra tal-experti skond l-artikolu 533(1) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba sabiex fil-każ ta' ħtija, barra li tinfliggi l-pieni stabbiliti mill-Ligi, tordna wkoll il-konfiska ta' l-oġġetti kollha esibiti.

Rat l-Ordni tat-12 t'Awissu, 2021, mogħti mill-Avukat Ĝenerali ai termini tas-subartikolu (2A)(b)(c) tal-Artikolu 3 tal-Att kontra l-Money Laundering, Kapitulu

¹ Korrezzjoni awtorizzata b'digriet tas-16 ta' Novembru, 2020. Fol.138

373 tal-Ligijiet ta' Malta, sabiex dan il-każ jiġi trattat u deċiż quddiem din il-Qorti bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali;²

Rat li l-imputat ma kellux oggezzjoni li l-każ jiġi trattat bi proċedura sommarja.³

Semgħet ix-xhieda.

Semgħet it-trattazzjoni finali.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Ikksidrat:

L-Ispettur Keith Vella spjega lil qorti kif irċieva rapport dwar l-imputat fejn gie infurmat li bejn 1-2010 u 1-2019 lagħab madwar €300,000 gewwa casinos f'Malta. Informazzjoni inizjali wriet li Gatt kien **dizokkupat fejn ma ddikjara l-ebda dħul mal-Kummissarju tat-Taxxa**. Fil-fatt investigazzjonijiet żvelaw li Gatt kien ilu dizokkupat mill-15 ta' Settembru, 2009, fejn mill-15 ta' Mejju, 2008 u 14 ta' Settembru, 2009, kien registrat ma Jobsplus bħala *taxi driver*. Kont bankarju li kelli mal-HSBC u li ngħalaq fl-2010, wera tranżazzjonijiet minimi filwaqt li kont attiv mal-BOV li nfetaħ f'April, 2015, rċieva biss depožiti mill-Dipartiment tas-Servizzi Soċjali. Sa Settembru, 2020, dan il-kont kien irċieva depožiti li jlaħħqu 1-€22,223 u minnu nħargu *withdrawals* ta' madwar €21,393. Sal-31 ta' Jannar f'dan il-kont kienu daħlu depožiti ta' €15,585.43 u *withdrawals* kien ta' €14,643.86. *Direct deposits* bdew issiru mid-dipartiment tas-sigurtà soċjali sa mit-28 ta' Ĝunju, 2017, u qabel kien jithallas b'*cheques*. Riċerki ma Transport Malta wrew kif bejn 1-2010 u 2020 Gatt biegħ jew xtara sitt vetturi.⁴

Istħarrig ma *gaming parlours* u *casinos* żvelaw kif Gatt irregistra bħala *player* ma Portomaso Casino fil-11 ta' Ĝunju, 2010, u bejn daklinhar u 1-5 ta' Jannar, 2020, lagħab €651,000, ammont li jinkludi rebħ ta' €278,450. B'hekk l-ammont li investigazzjonijiet wrew li ma kienx hemm sors legittimu għalihom kien ta' €373,165. Fit-12 ta' Novembru, 2018, l-imputat gie mitlub minn uffiċjal ta' Portomaso Casino biex jimla formula fir-rigward tas-sors tal-flejjes li kien qed jintlagħbu minnu fil-*casino* ta' Portomaso u fl-Oracle, iżda dan qatta l-formola. Bejn il-25 ta' Settembru, 2015 u 1-5 ta' Jannar, 2020 Gatt lagħab €1,800 fl-Oracle u qatt ma rebaħ xejn. Bejn 1-24 ta' Marzu, 2014 u 7 ta' Ĝunju 2014 lagħab €466,425 fi Dragonara Casino fejn €50,300 kienu rebħ. Ma nstabet l-ebda legittimita` tas-sors għal ammont ta' €116,125. Fl-istabbiliment Bestplay, Gatt

² Fol.1043

³ Fol.1045

⁴ Fol.20-21

lagħab ammont minimu bejn l-24 u s-26 ta' Frar, 2018. Ikompli "Kumplessivament jekk jingħaddu l-ammonti mingħajr rebħ li l-imputat lagħab ġewwa l-Portomaso Casino, L Oracle Casino u Dragonara Casino l-ammont ilahhaq għal 491,090. Il-maggoranza assoluta tal-logħob sar bejn is-sena 2014 u 2019 kif ser jiġi ndikat fix-xhieda tar-rappreżentant tal-Casinos. Dan l-ammont il-491,090 huwa l-ammont li ahna qed nikkwantifikaw li ġie minn source illegittimu ... 491,090 sa issa. Ta' min jinnota li l-ammonti li intlagħbu fil-casinos, intlagħbu kollha forma ta' cash, ma kienx hemm bank transactions, kienu kollha cash. ... mill-fedina penali tal-imputat jidher ukoll lis Sur Gatt kien ukoll kemm il-darba instab hati mill-Qrati Maltin kemm dawk tal-Appelli Kriminali Inferjuri fuq att ta' reati varji li jinkludu uzura, theddid u traffikar ta' droga".⁵ Interrogat wara tfittxijiet fir-residenza tiegħu w f'garaxx mikri lilu fejn instabu €500 f'kontanti, ittieħdet stqarrija tal-imputat, fejn Gatt eżercita d-dritt tiegħu tas-silenzju.⁶

L-Ispettur Pauline Bonello tagħvat aktar dettalji dwar it-tfittxijiet li saru fir-residenza w garaxx ta' Gatt, minn fejn gew elevati w fotografati ċwievet, mobiles Samsung u IPhone, *sd cards* tal-marka Kingston, dokumenti varji w €500 cash. Saret tfittxija fil-vettura personali tal-imputat, Mercedes ABV349, minn fejn gew elevati w fotografati dokumenti u BOV card. F'garaxx li qed jinkera mill-imputat instabet Mercedes silver mingħajr pjanċi.⁷ Diversi kienu l-uffiċjali li akkumpanjaw l-ispetturi f'din it-tfittxija li lkoll taw ix-xieħda tagħhom.⁸ Esebiet ukoll ghadd ta' dokumenti li ngabru minn tfittxija li saret.⁹

L-Ispettur Danilo Francalanza ikkonferma l-informazzjoni dwar tfittxijiet u żied li l-oggetti elevati gew ssiġġillati f' *evidence bags* li fuqhom iffirma l-imputat.¹⁰ Riprodott esibixxa dawk l-oggetti¹¹ li fil-fehma tal-pulizija kienu ta' rilevanza għall-każ,¹² fosthom skrittura privata fuq vettura li tappartjeni lil terza persuna iż-żda li Gatt qed jaċċetta responsabilità għal spejjez tagħha.¹³ Francalanza esibixxa s-seizure forms relattivi¹⁴ kif ukoll il-flus li gew elevati.¹⁵

⁵ Fol.22. Vide rapport **Dok.KV** a fol.26 et seq u senjatament dwar kalkoli li saru mill-investigaturi vide fol.28-29

⁶ **Dok.KV1** a fol.31 et seq.

⁷ Fol.433-434

⁸ PS747 Ryan Cini a fol.444-445; WPC393 Natasha Lee Marcia Davie a fol.447-448; PC461 Eric Micallef a fol.450-451; PS822 Brian Agius a fol.544

⁹ Lista **PB1** a fol. 901 u dokumenti eżebiti bħala **Dok.PB2** a fol.903

¹⁰ Fol.439-440. Vide rapport dettaljat a fol.442 et seq, **Dok. DF**

¹¹ **Dok.DF2** a fol.776

¹² Fol.770--771

¹³ Elenku tal-oggetti esibiti gie mmarkat **Dok.DF1** a fol.774 et seq

¹⁴ **Dok.DF4, DF5, DF7** sa **Dok.DF11** a fol. 777-784

¹⁵ **Dok.DF3.**

WPC369 Stephanie Cassar¹⁶ esibiet faxxikolu ritratti¹⁷ li ttieħdu waqt tfittxijiet li saru f' residenza fi Triq John Borg, f'Birkirkara fil-preżenza tal-imputat. Ittieħdu ritratti ta' Mercedes Benz ABV349 li kienet fl-istess triq, ta' dokumenti u oggetti elettronici kif ukoll ttieħdu ritratti ta' garaxx f'*basement level* fi Triq Grossetto. Fil-garaxx kien hemm vettura Mercedes grīža mingħajr pjanci ta registrazzjoni. Finalment ittieħdu ritratti ta' numru ta' *envelopes* ta' lewñ kannella.¹⁸

Rappreżentanti tal-Varji Casinos u Banka tal-Lottu

Neville Aquilina, *Chief Risk and Compliance Officer* mal-Pinnacle Group Malta li jopera d-Dragonara Casino, ippreżenta dokumentazzjoni¹⁹ li turi kull meta Gatt żar id-Dragonara Casino, kemm ikun lagħab f'kull *visit*, kemm ikun rebaħ jew tilef u kemm ikun iġġenera flus (*il-buy-in*). Aquilina ippreżenta wkoll *l-attendance sheet* ta' Gatt.²⁰ Patrick Gatt gie identifikat mir-*registration card* li hi meħtiega sabiex persuna tidhol f'Casino, kif anke tixhed il-karta tal-identità li Gatt ghadda lil Casino meta talab li jiġi registrat bħala *player*.²¹ Aquilina jispjega “*l-ewwel visit registration tiegħu Patrick Gatt kienet fl-20 ta' Dicembru 2010 u l-ahhar visit li għamel fil-Casino kienet fis-7 ta' Ĝunju 2017. ... Il-maggoranza tal-logħob huwa dejjem cash.*”.²² Analizi ta' dik id-dokumentazzjoni turi li bejn l-ewwel u l-ahħar visits ntlaġħbu €510,980 fejn spicċa b'telf ta' €8,460.²³

Abigail Fenech, in rappreżentanza ta' Portomaso Casino u Oracle Casino, esibiet dokumentazzjoni estensiva dwar *il-player history*²⁴ ta' Gatt. Xehdet li “*gewwa Oracle Casino għandu drop totali ta' elf u tmien mijha b'telf ta' elf u tmien mijha, gol-Casino Portomaso għandu drop totali ta' 651,755 b'rizzultat totali ta' rebħ ta' hmistax il-elf mitejn hamsa u hamsin u 14 il-centezmu.L Oracle Casino l-ewwel darba li lagħab kien fil-25 ta' Settembru 2012 u l-ahħar gurnata li lagħab kienet l-5 ta' Jannar 2020. Kellu totali 3 visits biss matul dawn is-snini. Gewwa Portomaso l-ewwel darba li lagħab kienet fil-11 ta' Ĝunju 2010 u l-ahħar darba li lagħab kienet ukoll fil-5 ta' Jannar 2020L-ammonti kollha li intlagħbu, intlagħbu bħala cash u ma' kien hemm l-ebda transazzjoni li tinkludi credit cards*”²⁵. Kompliet tispjega li meta klijent jaqa taħt certu riskju jitolbuh biex jagħmel dikjarazzjoni tas-sorsi tal-fondi u dan

¹⁶ Vide ukoll xieħda tal-Ispettur Bonello li kkoreggiet ruħha li fil-fatt is-scene of crime officer kienet WPC369. Fol.543

¹⁷ **Dok.SC** a fol.188 et seq

¹⁸ Fol.185-186

¹⁹ **Dok.NA** a fol.49 et seq

²⁰ **Dok.NA1** a fol.

²¹ Fol.45-46. Vide **Dok.NA2** a fol.57

²² Fol.46-47

²³ Dok.NA a fol.52

²⁴ **Dok.AF** a fol. 63 et seq

²⁵ Fol.59-60

seħħ għaliex ġħax f'Novembru tal-2018 biddel ir-ritmu w l-ammont ta' flus li bdew jintlagħbu żdiedu, "logħob li zdied sostanzjalment mill-logħob li kien isir qabel ... Il-klient ġie mghajjat minn wieħed mill-managers tal-Casino ta' Portomaso biex jimgħad formula iżda l-klient irrifuta li jagħti l-informazzjoni u jigifieri he just didn't sign it. He ripped it off għandna l-evidenza tal-footage ta' dakinhar, saret fil-presenza tal-Manager li kien hemm xogħol dakinhar ... Carmelo Gambin".²⁶ IL-footage gie pprezentat ukoll mix-xhud Fenech.²⁷

L-istess footage ġie analizzat u tniżżlu *stills* minnu mill-espert **Jonathan Mizzi** li ppreżenta r-rapport tiegħi.²⁸ F'dak il-filmat kif ukoll l-stills relativi juru lil Gatt iqatta dokument.²⁹ **Carmelo Gambin**, Casino Manager ta' Portomaso Casino, identifika lill-imputat bħala l-persuna li l-money laundering report officer ried li jimgħad formula tal-enhanced due diligence [recte:EDD], "x'xin dahal, mort fuqu, ghidlu u epprowċċajtu u ghidlu għandna din il-formola ... qalli le mhux nimliha u ghaffiġha."³⁰ **Min ikollu sors legittimu għal flusu m'għandux jiddejjaq!!** Il-konversazzjoni bejn Gambin u Gatt tinsab traskritta fir-rapport ta' Mizzi.³¹

Carl Pulger, in rappreżentanza ta' Bestplay Limited, xehed "The first time that he played was on the 24th of February, 2018, the last he played was two days later on the 26th of February 2018.". Gatt dejjem lagħab bi flus kontanti.³² Mill-player history li esibixxa jirrizulta li fl-ewwel żjara tiegħi rebaħ €50 u fit-tieni żjara tilef l-ammont totali ta' €362.78.³³

Victor Cassar, riċevitur tal-lottu fi Triq San Ġiljan, San Ġiljan, xehed li Gatt kien klijent li kien imur jilgħab regolarment iżda mhux kull ġimgħa. L-ahħar li rah kien madwar 1-2018 u kien jilgħab bejn *average* ta' €40-€50 fil-ġimgħa. Kien jirbaħ imma aktar kien jitlef milli jirbaħ, "Imma ġieli rebaħ iva...jirbah hamest elef sebat elef, jekk jirbah hekk jirbah....[rebaħ] darba darbtejn iva." Imur x'xin imur kien isibu armat bit-taxi Imbagħad jasal jagħmel dikjarazzjoni li toħloq kemm dubbji kif ukoll apprensjoni tenut kont li hawn si tratta ta' sewqan ta' vettura għall-hinijiet twal "jaqbez fuq is-seat bid-deni jiġi għax-xogħol saqajh miksura ġie għax-xogħol ukoll".³⁴ Mela skond dan ix-xhud Gatt kien isuq it-taxi anke b'saqajh miksura!!

²⁶ Fol.60-61

²⁷ **Dok.AF1** a fol.101A

²⁸ Fol.141. Vide **Dok.JM** a fol.143 et seq

²⁹ *Stills* a fol.147-149

³⁰ Fol.328

³¹ Fol.151-152

³² Fol.103

³³ Fol.112

³⁴ Fol.1110-1211

Maria Barbara, għal Maltaco Lotteries Limited, xehdet li ma nstabux l-ebda records dwar l-imputat li jindikaw jekk qatx rebaħ aktar minn €2,000.³⁵

Evażjoni Fiskali:

A. *Income* mhux dikjarat.

Mill-provi prodotti w senjatament mill-provi li ressaq l-imputat stess biex jipprova jiġgustifika l-flejjes li ntalbu minnu fil-casinos varji, irriżulta b'ċertezza assoluta li Gatt kien jaħdem mingħajr ma jiddikjara d-dħul u jħallas taxxi.

Joseph Saliba, in rappreżentanza ta' Jobsplus, esibixxa³⁶ *l-employment history*³⁷ tal-imputat kif ukoll ir-registration history.³⁸ Mill-employment history jirrizulta li **fiz-żmien tal-imputazzjonijiet lilu addebitati Gatt ma kienx impjegat**. Kien impjegat bħala *taxis driver* għal ftit anqas minn xahar bejn it-8 u l-31 ta' Jannar 1996 u mill-15 ta' Mejju 2008 sal-14 ta' Settembru 2009. Il-bqija kien impjegat full-time bħala *truck driver* (sal-ahħar t'Awissu 1995) u part-time bħala *driver* bejn Awissu u Diċembru 2000.³⁹ Interessanti hu l-fatt li mir-registration history esibita jirrizulta li l-imputat mhux talli ma kienx qed jaħdem, iżda kien eligibbli għall-impieg għall-perjodi varji w-numeruži sa mill-1990 sal-2010.⁴⁰

Saviour Theuma, in rappreżentanza tad-Dipartiment tas-Sigurta` Soċjali, ghadda informazzjoni dwar il-benefiċċi li l-imputat rċieva mill 2000 sal-2020.⁴¹ Fiz-żmien tal-imputazzjonijiet addebitati lil Gatt, 2010-2020, dan irċieva €59,791.95 f'benefiċċi soċjali. Minn dawn kien biss fl-2010 li rċieva *unemployment assistance* ta' €695.42 u *childrens' allowance* rceviha biss għas-snin 2018-2020.

Joseph Debono, in rappreżentanza tal-Kummissarju għat-taxxi, xehed kif l-imputat kien "non-filer" li tfisser li ma jkunx hemm obbligu fiskali li jimla l-formola tat-taxxa.⁴² Esibixxa *summary statement* kif ukoll ir-returns li jkopru l-basis years 2007-2019.⁴³

³⁵ Fol.562

³⁶ Fol.37 et seq.

³⁷ Dok.JS a fol.40-42

³⁸ Dok.JS1 a fol.43-44

³⁹ Fol.41

⁴⁰ Fol.43

⁴¹ Fol.157. Vide Dok.ST a fol.160

⁴² Fol.453

⁴³ Dok.JD a fol.456 et seq

Dr. Vincienne Vella iddikjarat li l-imputat **qatt ma kien registrat mal-VAT** Department. Dan minkejja li kien jaħdem bħala *taxis driver*.

Dr. Sonia Consiglio esibiet riċerki tal-Insinwa⁴⁴ minn fejn jirrizulta li l-imputat hu s-sid waħdieni tal-fond 47 triq John Borg, Birkirkara.⁴⁵ Jiġi sottolinejat li fid-dikjarazzjoni *causa mortis tad-decujus* Manwel Gatt li saret fl-2012, Patrick Gatt hu indikata bħala "mingħajr xogħol".⁴⁶ Fl-20 ta' Settembru, 2019, fid-Dikjarazzjoni *Causa Mortis Addizzjonali* u fil-kuntratt ta' bejgħ, l-imputat jerġa jiġi indikat bħala "mingħajr impjieg".⁴⁷ **Caroline Mifsud** mill-istess dipartiment semmiet kif l-unika dokumenti dwar trasferimenti fi propjetà huma żewġ dokumenti ta' *causa mortis*, żewġ kuntratti ta' propjetà u *promise of sale* tal-istess propjetà.⁴⁸

B. Jevita juža l-banek

B'mod parallel mal-impjieg/introjtu mhux dikjarat, irriżulta li l-imputat kien jevita l-banek fit-ħaddim ta' flusu.

Silvio Chetcuti, in rappreżentanza tal-Bank of Valletta, spjega li Gatt kelli *savings account* li nfetaħ fit-13 t' April, 2015, b'bilanċ ta' €829.84.⁴⁹ It-tranżazzjonijiet bankarji jirrigwardaw *withdrawals* f'ammonti diskreti filwaqt li d-depožiti huma lkoll ta' beneficijji soċċali w *children's allowance*.⁵⁰ **Amanda Buhagiar Camenzuli**, in rappreżentanza tal-HSBC, esibiet dokumentazzjoni dwar kontijiet li Gatt kelli mal-bank. Dan kien *savings account* li nfetaħ fl-2000 u nghalaq fil-5 t'Ottubru, 2010.⁵¹ It-tranżazzjonijiet fuq dak il-kont kienu rarissimi w ta' ammonti żgħar ħafna tant li l-bilanċ, li beda b'200 Lira Maltin, qatt ma qabeż l-ammont ta' €283.⁵²

C. Hidma bħala *Taxi-Driver U Negozju* ta' Vetturi

Ma jistax jifdal dubbju mill-fatt li **l-imputat kien ilu snin twal jaħdem mingħajr ma jiddikjara l-introjtu tiegħu** w konsegwentement irnexxielu jevadi l-obbligazzjonijiet fiskali inkombenti fuq kull persuna li tiġġenera *income*.

⁴⁴ Dok.SCZ a fol.292 et seq. Jidher bi żvista reggħet ittellgħet tixhed u ppreżentat l-istess dokumentazzjoni, fol.644 et seq

⁴⁵ Vide att 17298/2001 u 20057/2003 a fol. 319 u 320

⁴⁶ Fol.321

⁴⁷ Fol.322

⁴⁸ Fol.484. Vide DOK.CM a fol.487 et seq

⁴⁹ Fol.114

⁵⁰ Dok.SC a fol.117 et seq

⁵¹ Dok.AC a fol.164

⁵² Dok.AC1 a fol.165 et seq

Dan jirrizulta mill-passat mżewwaq tal-imputat fejn, kemm kif jixhed hu stess, kemm bix-xhieda u provi li ressaq, jirrizulta li għal il-fuq minn tal-inqas **għoxrin sena Gatt kien jaħdem fis-settur ta' taxis**.

Dawn l-istess provi wrew kif l-imputat kien jinnegozja fix-xiri, tpartit u kirjiet ta' vetturi biex jaħdem bħala *taxis driver*. L-istorja tan-numru ta' *taxis* li għaddew minn taħt idejh turi wkoll kif, kuntrarjament ghall-impressjoni li jipprova jagħti fejn irid jitwemmen li kien berbaq ġidu kollu fil-logħob, ix-xhieda li ressaq kollha tennew kif l-imputat kien iħallas fil-hin id-djun li jkun daħal fihom biex iħallas it-taxis li jkun qed jikri jew li addirittura l-vetturi li jkun xtara bin-nifs. Jirrizulta li kien iħallas tiswijiet, *insurances* u liċenzji anke meta l-vettura partikolari kienet mikrija lilu w-ġħadha mhix propjetà tiegħu. **Dr. Nadia Vella**, ghall-Mapfre Insurance, semmiet kif l-imputat kellu għaxar (10) *motor policies* li jiġgeddu.⁵³ Minn dokumentazzjoni esibita jidher li l-policy li baqgħet tīgi mhallsa hi dik ta' Mercedes ABV 349.⁵⁴

Karen Cremona, in rappreżentanza ta' Transport Malta, esibiet lista ta' vetturi li kienu reġistrati f'isem l-imputat sa minn meta ingħata l-licenzja, dsatax (19) b'kollo. Saż-żmien li xehdet l-imputat kellu erba' (4) vetturi reġistrati f'ismu, tlieta (3) minnhom kienu gew *scrapped* u Mercedes Benz numru ta' registratorracci ABV349 li giet registrata fuqu 30/05/2011.⁵⁵ Il-Qorti issa ser telenka l-vetturi li, mid-dokumentazzjoni esibita minn Transport Malta, jirrizulta li l-imputat kellu reġistrati f'ismu fiż-żmien tar-reati addebitati lilu w-ċioe bejn il- 2010-2020.⁵⁶ Gatt kellu s-segwenti vetturi reġistrati fuqu fis-snin 2010-2020, iżda mix-xieħda jirrizulta li kienu l-Mercedes u BMW li ntużaw bħala *taxis*:

- a. Toyota Dyna li baqa' reġistrat fuqu mit-13 ta' Mejju 2010 sal-1 t'Ottubru 2010;⁵⁷
- b. Mercedes Benz 200 numru CBO256 li kien reġistrat fuqu bejn Marzu w-Dicembru 2006 u ġie *garaged* fl-1 t'April, 2011;⁵⁸
- c. BMW numru CBG252 (qabel kellha n-numri ta' reġistratorracci S9900, CBD001) li giet *garaged* fid-29 ta' Marzu, 2010 u *scrapped* fit-30 t'Awissu 2013;⁵⁹

⁵³ Fol.547

⁵⁴ Fol.550

⁵⁵ Dok.KC a fol.339 et seq

⁵⁶ Għalhekk mhux qed tittieħed konsiderazzjoni ta' vetturi li kienu reġistrati fuqu fiż-żmien qabel l-2010.

⁵⁷ Ibid. Vide ukoll fol.398-399

⁵⁸ Ibid. Vide ukoll fol.380-381

⁵⁹ Fol.340-342

- d. BMW numru BBU964 li ġiet garaged bejn Jannar 2012 u Awissu 2013 u ġiet scrapped fit-30 t'Awissu 2013;⁶⁰
- e. Mercedes Benz E320 GBQ204 li damet registrata fuqu ghall-4 xhur bejn April u Awissu 2013;⁶¹
- f. Renault Megane Dynamique IBU045 li ġie registrat fuqu ghall-perjodu ta' bejn Lulju u Dicembru 2016 u scrapped f'Dicembru, 2019;⁶²
- g. Toyota Vitz GBL913 li damet registrata fuqu mit-12 ta' Frar 2018 sat-23 ta' Frar, 2018.⁶³

- (a) Raymond Pullicino** semma kif fost vetturi li fil-passat kienu registrati fuqu kien hemm Mercedes li tappartjeni lill-ibnu li inbieghet għal €14,000 lill-imputat li kien klijent tal-pastizzeria tiegħu.⁶⁴ **Eson Pullicino** jixhed li biegh Mercedes E-Class lill-imputat għal €13,000 cash.⁶⁵ Din tidher fid-dokumentazzjoni Dok.KC1 a fol.389 bhala li kienet registrata fuq certu Raymond Pullicino.
- (b) Anglu Curmi** jghid li kelli van Toyota Dayna bin-numru DAU737 li kien inbiegh lil persuna li ma jafx x'jisimha u lanqas kien kapaci jiddentifikaha, iżda ftakar li kien thallas bejn €2,500 u €3,500 cash meta sar il-bejgħ madwar ħdax il-sena qabel (ċioe 2009).⁶⁶ **Anthony Chircop** jixhed li kelli showroom tal-karozzi w-l-imputat kien bieghlu van antik li xtrah cash ghall-prezz ta' xi €2,000-€2,500.⁶⁷
- (c) Kevin Bartolo**, *autodealer* f'Hal-Qormi, xehed li kien biegh Mercedes lill-imputat. L-imputat kien partatlu Peugeot u żiedu elfejn ewro li kien iħallsu €150 fix-xahar cash.⁶⁸
- (d) Luke Piscopo** kien xtara Renault *convertible* u ħallsu cash għaliha xi erba' snin qabel ma xehed. Dok.KC1 jagħmel riferenza għal Renault *Convertible* li ġiet registrata fuq JJ Auto Dealer f'Dicembru 2016.⁶⁹

Charles Aquilina xehed li kien ilu jaf lill-imputat mill-1992. Jafu jaħdem b'taxi sal-2018.⁷⁰ Fil-bidu kien jaħdem b'taxi ta' ħatnu Victor Abela u ta' dan kien iħallsu €100 fil-għimgħa u €150 fis-sajf. Gatt kien jaħdem b' Datsun Taxi 22, b'BMW Taxi 37 u Peugeot Taxi 76. Bit-Taxi 37 Gatt kien jaħdem filghodu iżda

⁶⁰ Fol.344-346

⁶¹ Fol.351. Vide ukoll fol.388-389

⁶² Dok.KC1 a fol.350 u fol.370-371

⁶³ Fol.351 u vide ukoll fol.406-407

⁶⁴ Fol.173-174

⁶⁵ Fol.411-412

⁶⁶ Fol.177-180

⁶⁷ Fol.331

⁶⁸ Fol.182-184

⁶⁹ Fol.372

⁷⁰ Fol.1115

meta lix-xhud ġadulu t-tag Gatt ġadem filgħaxijiet ukoll.⁷¹ Jaf li Gatt kellu vizzju kbir tal-logħob fejn kien anke issellef mingħandu xi €1,00-€2,000, bla-ahħar darba tkun sitt snin qabel.⁷² Minn naħha tiegħu Abela ikkonferma li Aquilina kien jieħu ġsieb ix-xogħol relatat mat-taxi number 76 iżda jsemmi kif l-imputat kien jagħti l-pagamenti “dejjem fil-hin...itina l-pagament tat-taxi”.⁷³ Ikkonferma dokument li l-vettura 076 setgħet tintuża minnu mingħajr taximeter iżda dejjem fejn hemm taxi booths “i.e. the Malta international Airport, the cruise port Terminal and St. Julian's”.⁷⁴

Madanakollu tajjeb jiġi sottolinejat li dan il-permess mogħti lil Abela għal Taxi 076 kien validu biss għal jiem tat-2 sat-8 ta' Novembru, 2015.⁷⁵ Kif jixhed id-dokument maħruġ minn Transport Malta, taxi ma setgħetx topera mingħajr kontrolli dwar il-prezzijiet għall-vjaggxi rispettivi. **Dan id-dokument jipprova li taxi topera jew b'taximeter jew minn hdejn taxi booths.**

Lejn tmiem ix-xieħda tiegħu, Aquilina jiddeskrivi lill-imputat bħala persuna li kien puntwali fil-pagamenti, bniedem li kien bil-ġhaqal biżżejjed biex jonora l-obbligi tiegħu u dan sakemm baqa' jaħdem biha sal-2018: “Naf li kien Patrick biha, kien itina l-pagamenti, jgħidli, “Patrick all right,” ħallasna dejjem fil-ħin...”.⁷⁶ Għażel li jsellfu hu biex ma jissellifx mingħand oħrajn li kienu jselfu bl-użura. Gatt kien iħallsu fi żmien ħmistax.⁷⁷ In kontro-eżami jikkonferma li Taxi 37 kienet ta' Gatt li wara li għamel żmien jaħdem biha, xtraha. Bit-Taxi 76 Gatt kien jaħdem filghodu w-hu filgħaxija. Il-flus tal-kiri tat-taxi kien jgħaddihom lili w-hu jtihom lil ħatnu Victor Abela; dan sar bejn 1999-2018. Qabel l-2008 Gatt kien iħallsu l-ekwivalenti fi flus Maltin, u čioe Lm35-LM40. Sinifikanti hu l-fatt li bejn l-2010-2018 sellef flejjes lil Gatt li ħallsu lura f'kontanti fi żmien massimu ta' ħmistax u dan għax skond ix-xhud “Għax kien jaħdem ħafna”.⁷⁸

Karmenu Sammut jibda x-xieħda tiegħu billi jagħti x'jifhem li l-imputat beda jsuq it-taxi minn mindu kelli 8 - 10 snin, għaliex skond hu Gatt kien ilu bit-taxi 37-40 sena!⁷⁹ Ikompli li kien jara l-imputat jaħdem bit-taxi ħdejn il-Hilton u ġadlu b' taxi numbers 37, BMW, fejn l-ahħar li rah jaħdem kien b' Peugeot 76 li għal bidu kien kriha.⁸⁰ Kien issibu dejjem jaħdem u anke kien jistrieh fil-vettura ghax kien jgħidlu biex iqajjmu jekk jiġi x-xogħol. Din tkompli tixxhet

⁷¹ Fol.1116

⁷² Fol.1117

⁷³ Fol.1167

⁷⁴ Vide **Dok.JS2** a fol.1049

⁷⁵ Fol.1167.

⁷⁶ Fol.1169-1170

⁷⁷ Fol.1118-1119

⁷⁸ Fol.1121-1122

⁷⁹ Fol.1145

⁸⁰ Fol.1146-1147

dubbji dwar l-affidabbiltà ta' dan ix-xhud Meta persuna trid taxi normalment thabbat ma ħgiega tax-xufier! Ma jagħmilx sens li Gatt kellu għalfejn iħalli f'idejn Sammut biex iqajjmu jekk ikun hemm klijenti!⁸¹ Ix-xhud ma jafx kemm l-imputat kien jaqla flus mal-gurnata.⁸²

Philip Bonello, li ma missieru kien jaħdem fi *snack bar* f'Ross Street, San Ĝiljan, għal dawn l-aħħar 25 sena, dejjem jiftakar lill-imputat jaħdem bit-taxi.⁸³ **Carmel Mugliett**, *panel beater*, semma kif jaf li Gatt kien jaħdem bit-taxi fejn ħadem b'BMW, Peugeot u Mercedes.⁸⁴ **Stephen Attard** ikkonferma document fejn fih jingħad li xtara taxi BTY 037 għal LM60,000 f'Dicembru 2005. L-imputat għamel żmien jaħdem miegħu bl-istess taxi. L-*insurance* kien iħallasha Gatt peress li kien ix-xufier. Waqaf jaħdem biha meta nqalghu problemi bit-*tag* bejn 1-2008-2009.⁸⁵ **George Fenech**, sid ta' pastizzeria San Ĝiljan li tkun miftuha l-ġurnata kollha, jaf lill-imputat bħala xufier ta' taxi li sa qabel 1-2018 kien jieqaf jixtri mingħandu madwar tlett darbiet fil-ġimgha.⁸⁶ **John Mary Cachia** xehed kif 24 sena qabel, barra miż-żmien imputat lil Gatt dwar riċiklagġ, Gatt kien jaħdem bit-taxi filgħaxxijiet u filgħodu jgorr l-ġħamara. Kien biegħ vettura Mercedes 123, lill-imputat li kienet topera bin-numru 037 u li Philip Psaila baqa' jikriha lill-imputat.⁸⁷ Gatt kien iħallas lil Psaila LM25 fil-ġimħa. Il-bejgh tal-Mercedes sar madwar 23 sena qabel għal LM4,000. Wara Gatt kien beda jaħdem b'BMW u wara Peugeot bin-numru 76. Filgħodu kien bl-ġħamara u filgħaxxijiet bit-taxi li kien jaħdem biha ħdejn il-Phoenicia, l-Airport u wara nofs il-lejl Paceville, "Bla waqfien kien bħala xogħol Patrick".⁸⁸ Jgħid li thallas 1-LM4,000 cash f'salt id-dar t'ommu. Kien jarah bil-flus f'idu w-jgħidlu "*illum tajba għax qlajt dawn...Kien jurina l-flus*". Kien jidhru li kien qishom LM200⁸⁹ Dan ifisser li z-żmien kien qabel 1-2008 meta Malta qalbet għall-ewro. **Philip Psaila** kkonferma li kien kera Mercedes 123 bit-*taxi number* 37 lil Jimmy, John Mary, iż-żda mbagħad baqa' jikriha lil Gatt biss. Wara li Gatt għamel bejn tlieta jew sitt snin jikri n-numru għal Lm30 cash fil-ġimħa, biegħu lil Gatt għal LM37,000 li Gatt ħallsu cash liema somma thallset f'darbejn.⁹⁰ Dan kien fl-2001,⁹¹ Disa' (9) snin qabel il-bidu taż-żmien msemmi fl-akkuża. **Keith Micallef**, *taxis driver*, xehed li ilu bit-Taxi 19 il-sena u sar jaf lill-imputat minn dakħinhar. Jaf li kellu Taxi 37 u Taxi 76 u kien jarma l-belt u x-Xatt iż-żda l-iktar Paceville. Jiftakru anke jorqod fil-karozza. Kien

⁸¹ Fol.1147

⁸² Fol.1148

⁸³ Fol.1150-1151

⁸⁴ Fol.1152

⁸⁵ Fol.1163-1164

⁸⁶ Fol.1189-1190

⁸⁷ Fol.1197

⁸⁸ Fol.1198-1199

⁸⁹ Fol.1199-2000

⁹⁰ Fol.1202

⁹¹ Fo.1203-1204

konxju tal-fatt li Gatt kelly l-vizzju tal-logħob u kien jarah jitlef tant li bieġi il-BMW it-Taxi 37.⁹² Kien hemm okkażjonijiet fejn ġieli rebaħ. Jikkonferma li kien ilu jilgħabhom għal snin twal “*u dan baqa' sejjer l-isfel*”.⁹³ **Mario Mifsud, taxi driver** ukoll, jaf li l-imputat kien jarma Paceville.⁹⁴ Tul għoxrin sena kien jarah kuljum għax kien ikun armat hu stess fl-istess post. Hemm kien isibu rieqed fil-karozza meta jasal filgħodu bit-taxi,⁹⁵ “*daqs tlieta minn nies kien jaħdem*”.⁹⁶

Stephen Cachia in rappreżentanza ta’ Transport Malta xehed li l-imputat inhargitlu *tag fit-28* ta’ Mejju, 2015 li ilha skaduta sa mill-2020.⁹⁷

Id-Difiża

L-imputat **Patrick Gatt** ha l-pedana tax-xieħda w permezz tal-legali tiegħu esibixxa numru ta’ dokumenti fosthom dikjarazzjoni li qed jircievi LM60,000 bħala bejgħ ta’ permess ta’ taxi fl-2005.⁹⁸ Dokument minn Transport Malta esibit minnu juri li l-imputat u Emanuel Micallef ingħataw permess iħaddmu vettura LQZ287 bla *taximeter*. Il-Qorti iżda tissottolinja l-fatt li dan id-dokument stess jindika li dan il-permess li jopera bla *taximeter* kien validu għall-ġimgħa biss bejn it-2 u t-8 ta’ Novembru, 2015 fejn it-taxi setgħet topera biss minn fejn *taxi Booth*.⁹⁹

Għalhekk dan id-dokument mhux talli ma jagħmilx prova ta’ xi dħul legittimu tal-imputat anzi jimmanifesta kemm l-imputat **seta' jaqleb l-oneru tal-prova** (li jikkontempla l-Att dwar il-Money Laundering kif ser jiġi ikkunsidrat aktar il-quddiem), **billi jipprovdi rendikont tad-ħul tal-imputat riċevuti mill-booth jew taximeter**. Minflok id-dokumenti li esibixxa l-imputat juru li **minn tal-inqas kien ilu għoxrin (20) sena jaħdem bħala taxidriver**; Xogħol mhux dikjarat mal-Erarju.

Id-dokument esibit minnu juri li kien hemm tentattivi fl-2010 biex tīgi mgedda l-licenzja ta’ *taxi*.¹⁰⁰ Imbagħad b’ittra datata 23 Frar, 2015, Gatt gie nfurmat li l-permess ta xufier gie mgedded għal 3 xhur¹⁰¹ kif tixhed kopja tat-tagħbi.¹⁰²

⁹² Fol.1207-1208

⁹³ Fol.1209

⁹⁴ Fol.1214

⁹⁵ Fol.1215

⁹⁶ Fol.1217-1218

⁹⁷ Fol.1153 et seq

⁹⁸ **Dok.JS1** a fol.1048

⁹⁹ **Dok.JS2** a fol.1049

¹⁰⁰ Fol.1052-1056

¹⁰¹ Fol.1052,

¹⁰² Fol.1050

Esibixxa wkoll kontravvenzjoni talli kien bil-Mercedes fuq *double yellow line* ħdejn 'St. Rita Steps' fl-1 ta Lulju, 2016 fis-06:34:00¹⁰³ w oħra maħruġa l-ġħada fis-6:29 talli kien wieqaf fuq *carriage markings* fil-pjazza ta' Paceville;¹⁰⁴ poloz ta' assikurazzjoni għall-vettura BTY 037¹⁰⁵ għas-sena 2009 fuq Stephen Attard *autodealer*, oħra maħruġa fuq Victor Abela għal Peugeot għal April 2017 sa April 2018 għall-vettura CTY 076.¹⁰⁶ Dokument iehor wera li kien rikoverat Mount Carmel għal jum fl-20 ta' Frar, 2015, kawża t'ansjeta` minħabba *serious gambling issues*.¹⁰⁷ Dokument iehor hi *s-self banning request* li sar mill-imputat fil-11 ta' Jannar, 2019.

L-imputat isemmi kif sa minn qabel l-aħħar għaxar snin - li matulhom jinsab akkużat li għamel riċiklaġġ, kien jaħdem bi trakk igorr l-ġħamara w rnexxielu jfaddal ammont konsiderevoli ta' flus. F'xi 2003 kien jaħdem b' Datsun antik li kien għamel xi sitt snin jikri qabel ma xtraħ. Bejn l-2004-2005 għamel xi sitt snin jikri taxi Mercedes 123 numru BTY 037 mingħand certu Philip minn Haż-Żebbug li xtraha għal LM37,000. **Bit-taxi kien idawwar bejn €150-€200 kuljum.**¹⁰⁸ Żmien wara xtara BMW E34 li ġalliha bl-istess numru BTY037, li wara biegħ il-permess għaliha lil certu Stephen Attard għal sittin elf u għamel żmien ġumes snin jaħdem miegħu bhala xufier waqt li baqa' jħallas għall-vettura.¹⁰⁹ Mid-dokument rilevanti jidher li dan kollu seħħ ferm qabel iż-żmien addebitat lilu w ċioe fl-2005.¹¹⁰

Gatt issemmi il-ħinijiet twal li kien jagħmel xogħol f'diversi postijiet fejn saħansitra kien jorqod fil-vettura. Wara l-BMW daħħal Mercedes ABV349 segwita minn Peugeot 406 bin-numru tat-Taxi 076¹¹¹. Hawnhekk l-imputat jiddikjara li għamel 4 snin jaħdem biha¹¹² iżda d-dokument esibit minnu stess juri li dan il-permess kien biss għall-ġimgħa u ċioe bejn it-2 u t-8 ta' Novembru, 2015!¹¹³ Jekk verament għamel "xi erba' snin" jaħdem biha, certament dan juri l-menefregizmu tal-imputat għal dak li hu legittimu w awtorizzat, għaliex l-permess konċess minn Transport Malta kien biss għal 7 ijiem.¹¹⁴ Wara kien

¹⁰³ **Dok.JS3** a fol.1057-1060

¹⁰⁴ Fol.1061-1064

¹⁰⁵ **Dok.JS4** a fol.1065-1066

¹⁰⁶ **Dok.JS4** a 1067-1069

¹⁰⁷ **Dok. JS5** a fol.107

¹⁰⁸ Fol.1075-1076

¹⁰⁹ Fol.1077-1078

¹¹⁰ **Dok.JS1** a fol.1048

¹¹¹ Vide ukoll fol.1081

¹¹² Fol.1079-1080

¹¹³ **Dok.JS2** a fol.1049

¹¹⁴ Fol.1080-1081

waqaf għaliex daħal il-ħabs iżda qabel **kien jaqla mal-€200-€250 kuljum** meta kien jaħdem il-ġimgħa kollha.¹¹⁵

L-imputat isemmi kif kien rabba waħdu lill-ibnu, llum ta' seba snin.¹¹⁶ Minbarra xogħol ta' taxi kien ġieli jsewwi xi karozza. Jiddeskrivi kif ġieli mar jilgħab ma ħbieb tiegħu w dawn ġhaddewl flus li jilgħabhom f'ismu w wara jaqsmu kwalunkwe rebħ. Jgħid li tant kien irnexxielu jġemma w spicċa jtitlef ġidu kollu w konsegwenza ta' dan kien xtaq innejha ħajtu. Familtu tant kienet thobbu li ommu tagħtu LM125,000 li rebħet.¹¹⁷

L-imputat jixhed li l-vizzju tal-logħob beda fl-2008. Isemmi kif ċertu Michael Galea kien għaddielu mal-€20,000 u ieħor, Antonio Grima, tah €30,000 biex jilgħabhom għalihom. Hu kien iġib ammonti ekwivalenti w jilgħabhom, "Jiena mix-xogħol tat-taxi u tat-trakk ġibthom.". ¹¹⁸ Gatt isemmi wkoll li ommu rebħet Lm120,00 u peress li tifel waħdu - fejn jonqos milli jsemmi li għandu żewgt ħutu bniet - tagħtu €125,000 "Kien nitlobha u ttini, ngħidilha għax ha nagħmel hekk u ha nagħmel hekk, u ttini. ... Kont infaddal u nilgħab. Imma kelli flus id-dar jien, jien kelli cash kelli xi mitejn elf id-dar u [fl-2010] tkelli xi tmenin elf għand ommi.¹¹⁹ ... kont incempillha u ngħidilha ma, u ommi kienet tibża minni, ngħidilha għandi bżonnhom, għandi bżonn hekk, għandi bżonn hekk, u ttini għaxra, ħmistax. [Magistrat: Tibża' minnek għaliex?] Tibża' minni, mhux tibża minni, ġieli anka rrabjajt magħha miskina, biex tagħtihomli."¹²⁰

L-isforzi tiegħu biex jegħleb il-vizzju tal-logħob jiġu konfermati bi shiħ minn rappreżentant tal-Caritas li tfaħħar il-progress ta' Gatt tul is-snин.

Jisħaq li fl-istqarrija minn tiegħu ma semma xejn minn dak li xehed *viva voce* għaliex hekk ingħata parir mill-Avukata tiegħu. Il-qorti tosserva li hu ferm faċli li wieħed iwahħal f'persuni li ma jistgħux jikkuntrarjawħ għax dak li jghid jgħid iġħidu minn wara darhom. Madanakollu tibqa dikjarazzjoni oħra iżda li tibqa'

¹¹⁵ Fol.1080

¹¹⁶ Fol.1080

¹¹⁷ Fol.1081

¹¹⁸ Fol.1082

¹¹⁹ Fol.1082

¹²⁰ Fol.1083

Din l-osservazzjoni takkwista saħħha meta in kontro-eżami jikkonferma kemm l-ordni t'iffriżar kien qed joħloqlu inkonvenjent, tant li jasal jiqtqarr li xtara trakk iżda għamlu fuq isem oħtu propju biex ma jintlaqatx b'dak l-ordni bi ksur ġar tal-Ligi!¹²¹ Iktar u iktar ma jagħmilx sens li seta taha spjegazzjonijiet biex iwarrab id-dell inkriminanti minn fuqu iżda baqa' ma għamilx dan anke wara li nbiddel l-avukat!

L-istess karattru li ma jitnaffarx milli jikser il-ligi jiġi rifless meta jammetti li filwaqt li effetivament ħadem b'xogħol ta' trakk u bit-taxi mill-2003 sal-2018 "*għax imbagħad ħaduli t-tag tat-taxi, u bdejt nirregistra wkoll.*"¹²² Ikompli jammetti:

*"Magistrat:waqt li inti qed tirregistra u tieħu r-relief, inti kont qed taħdem?
Gatt: Ijja. ..."*¹²³

Jiġi osservat li skond ma xehed Joseph Debono għall-Kummissarju tat-Taxxi, l-imputat kien *non-filer* li jfisser li mhux tenut jagħmel *return* għaliex ikun fuq servizzi soċjali u f'dan il-każ l-imputat kien qed jirregistra, indikazzjoni li m'għandux introjtu finanzjarju.

L-imputat jerga jiskontra diffikultà kbira biex jagħti risposti tant li t-tweġibiet tiegħu huma *self-contradictory*. Eżempju hu x'hin il-prosekuzzjoni titolbu jiddikjara l-qliegħ li sar minn xogħol ta' *mechanic*:

*"Prosekuzzjoni: Mela sur Gatt, għidtilna wkoll li kont taħdem bħala mechanic, naqblu?
Gatt: Mechanic, naħdem lil ħbieb tiegħi u hekk.*

Prosekuzzjoni: Kienu jħallsuk?

Gatt: Ijja jħallsuni. Prosekuzzjoni: Kif kienu jħallsuk, b'liema mezz kienu jħallsuk?

Gatt: Flus cash.

Prosekuzzjoni: U dawn il-flus cash kont iżżommhom id-dar?

Gatt: Dejjem id-dar żammejthom.

Prosekuzzjoni: Dejjem id-dar żammejthom.

Maġistrat: Bejn wieħed u ieħor kemm għamilt minn dal-flus ta' mechanic?

Gatt: Ma nafx, għax jien nitfa' kollox f'daqqa.

Maġistrat: Ma tkunx taf jekk jaqbillekx tkompli jew le?

Gatt: Ģieli per eżempju qlajt mijha, ġieli tmenin, fhim.

Prosekuzzjoni: Mija qed ngħidu bil-Maltin jew bl-Euro? Mitt euro jew mijha Maltin?

Gatt: Mija Euro.

Maġistrat: U fuq kull karozza, jew f'ġimgħa?

Gatt: Le fuq kull karozza. Per eżempju nagħmel tliet siegħat u nkun irranġajtha.

Prosekuzzjoni: U kemm kien ikollok bejn wieħed u ieħor karozzi f'ġimgħa.

¹²¹ Fol.1088-1089

¹²² Fol.1089

¹²³ Fol.1090

Gatt: Le mhux f'ġimġħa, per eżempju jkun hemm xi ħadd jgħidli għandi l-brejkijiet, tagħmilhomli? Jew għandi xi haġa –

Magistrat: Ta' darba fil.

Prosekuzzjoni: Mhux xi haġa regolari.

Gatt: Darba fil. Le l-iktar li qlajt flus bit-taxi jien ukoll. ^{”124}

Gatt jgħid li meta ommu rebħet il-lotterija fis-sena 1999-2000, dawn daħħlu l-bank. Tagħtu b'kollox €125,000 fuq medda ta' ġames snin bejn il-**2000-2005**¹²⁵ għalhekk ferm qabel iż-żmien li fiha qed jiġi imputat b'hasil ta' flus:

“Magistrat: Iġifieri mit-2000, sa 2005, hekk?

*Gatt: Ijja.*¹²⁶.....

Prosekuzzjoni: Eżattament, naqblu. Mela. Għidtilna wkoll li ommok rebħet lotterija ta' mijha ġamsa u għoxrin elf lira Maltin.

Prosekuzzjoni: Fin-1999. U għidtilna li tatek madwar mijha ġamsa u għoxrin elf euro fuq temp ta' ġames snin, naqblu?

Gatt: Ijja.

*Prosekuzzjoni: Issa dawn it-temp ta' ġames snin kienu **min-'99 sat-2005** qisu, naqblu?*

*Gatt: Ijja.*¹²⁷

Dwar it-trakk li rregistra fuq oħtu issa jagħmel dikjarazzjoni li hi priva mi-sewwa, għaliex wara li jgħid li rregistra fuq oħtu għax hu kien ser jaħdem bih għal madwar sagħtejn biss, jixhed li **xtrah** għal madwar €3,500 iżda ma jafx x'jismu il-bejjiegħ.¹²⁸ Sekondi wara jgħid li kienet oħtu li ħallset għalih iżda bħal dak kollu li jixhed, anke din id-dikjarazzjoni tibqa' ma tigħix sostanzjata.

It-testimonjanza tal-imputat hi waħda mizgħuda b'risposti w dikjarazzjonijiet *non sequitur*. Kien ikun ħafna għaqli li kieku l-imputat ma xehedx għaliex bir-risposti tiegħi wera kemm dik ix-xhieda hi inverosimili, m'għandhiex mis-sewwa u hi vvizzjata minn kontradizzjonijiet u nuqqas ta' korroborażżjoni partikularment meta jitqies li l-imputazzjoni tirreferi għas-snin ta' bejn l-2010 u l-2020. Hemm mument fejn l-imputat jipprova jagħti twegħiba li tqarreb lejn il-likk; saħansitra jistqarr li l-flus, li kien ifaddal u li tagħtu ommu, kien iħallihom mfaddla d-dar u b'kumbinazzjoni “sa 2010 kelli mitejn elf cash”.¹²⁹ Iżda anke hawn jerġa jidħol fi sqaq għaliex ftit qabel jgħid li dawn il-flus ingħatawlu sal-2005, iżda issa jgħid li baqa' jitlob flus l-ommu wara l-2010 għaliex meta tilef

¹²⁴ Fol.1091-1092

¹²⁵ Fol.1092

¹²⁶ Fol.1093

¹²⁷ Fol.1095

¹²⁸ Ibid.

¹²⁹ Fol.1095-1096

kollox kien jitlobha flus biex imur jilgħabhom¹³⁰ Jasal jammetti ukoll li ommu kienet ittih xi flus għaliex kienet tibża minnu meta kien jagħmel għaliha. Jixhed:

“Ijja tibża’ minni, nagħmel għalliha miskina. Illum-il ġurnata jiddispjaċini, kont nagħmel għaliha kont ngħidilha li għandi bżonnhom u kienet tagħtini u.

Prosekuzzjoni: Naqblu li għidt hekk iġifieri, ha nibdew mill-bidu.

Gatt: Ijja.

Prosekuzzjoni: Tajjeb, issa għalfejn kienet tibża’ minnek?

Gatt: Tibża’ minni, għax flusi u ngħidilha rridhom, irridhom.¹³¹ ... Ghajjatt magħha fuq il-flus, kont incempillha u ngħidilha għandi bżonn il-flus.

Prosekuzzjoni: .. Għalfejn ġieli għollejt leħnek magħha?

Gatt: Ghall-flus, biex ittini l-flus.”¹³²

Gatt jammetti li kella l-vizzju tad-droga imma illum ġie *clean*. Kien beda jiffrekwenta l-casinos sa mill-2008. Jattriwbixxi l-fatt li lagħab b'kemm jiswew nofs miljun ewro “Jiena kelli mitejn elf cash id-dar u. Jien bigħhejt taxi, jien bigħhejt taxi sittin elf Maltin biss biss”¹³³. Iżda sekondi wara jgħid li beda jitlef ammont kbira ta’ flejjes¹³⁴ - xi haġa li jikkonfermaw rappreżentanti tal-Casinos! Sahansitra jgħid li rrifjuta li jimla l-formola dwar il-provvenjenza tal-flejjes li kien qed jilgħab w qattaha għall fatt li kien iddisprata għax dik il-habta tilef ħafna flus.¹³⁵ Jishaq li dakinar li qatta l-formola għamel dikjarazzjoni biex ma jidholx aktar f’casinos. Din id-dikjarazzjoni tiskontra ma dak li l-imputat fil-fatt qal lil *money laundering report Officer* kif tixhed it-traskrizzjoni tal-konversazzjoni w il-filmat fir-rapport ta’ Jonathan Mizzi.¹³⁶

Issa hawn fejn l-imputat jerġa jinqabad f’nassa ta’ gideb minsuġa minnu stess. Għalkemm jagħmel riferenza għall-fatt li kien għamel *self-banning declaration* fil-Portomaso Casino nhar il-11 ta’ Jannar, 2019 fl-10:30:53hrs¹³⁷ ma jsemmix li kien għamel tlett dikjarazzjonijiet simili qabel dakinar u c'ioe Dicembru 2015-Ġunju 2016, Dicembru 2016-Ġunju 2017 u 10 ta’ Mejju 2018-10 ta’ Novembru, 2018.¹³⁸ F’kull okkażjoni sakemm ġie *barred mill-management* hu kien ġie *re-instated* wara talbiet magħmulha minnu. Iktar importanti hu l-fatt li għalkemm jgħid li kien fil-jum stess li nghata l-formola ta’ *due diligence* li għamel *is-self banning request*, l-informazzjoni mogħtija minn Portomaso Casinos turi li dik il-

¹³⁰ Fol.1096

¹³¹ Fol.1097

¹³² Fol.1098

¹³³ Fol.1100

¹³⁴ Fol.1101

¹³⁵ Ibid.

¹³⁶ Fol.141. Vide **Dok.JM** a fol.143 et seq

¹³⁷ Fol.1074

¹³⁸ Fol.66

formola ngħatat lilu f'Marzu, 2010 u saħansitra fis-7 ta' Dicembru 2019 kien gie *re-instated* u beda jilgħab fil-casinos.

Għalhekk kuntrarjament għal dak li jixhed id-deċiżjoni li ma jibqax jidħol gewwa casinos b'mod definitiv ma ttieħdietx minnu iżda mill-management nhar is-17 ta' Marzu, 2020, fejn insibuh registrat fuq il-“*Casino Barred List*”!¹³⁹ Gatt jgħid li kien dakinhar li ingħata l-formola li iddeċieda jagħmel is-self-banning request iżda mir-rapport ta' Mizzi jirrizulta li l-jum li qatta l-karta kien it-12 ta' Novembru, 2018 u mhux meta għamel ir-request li ġġib id-data ta' aktar minn xahrejn wara! Veru każ **tal-giddieb għomru qasir u dan ikompli jimmilita kontra li l-imputat jingħata kredibbilta w'affidabbiltà.**

Ikompli jammetti li “*Il-flus li kont infaddal u li kelli mġemmghin tlift kollox u.*” u kien irnexxielu jfaddal għalkemm kien maħkum anke mill-vizzju tad-droga li jgħid kien jieħu biss nhar ta' Hadd.¹⁴⁰ Lejn tmiem ix-xieħda tiegħu jammetti wkoll li kien jieħu hsieb il-ħtigijiet ta' ibnu li kien dipendenti totalment fuqu - “*Jien dejjem nixtrilu li kellu bżonn u kollox, u hi mbaqħad beda jikber u ried jiġi miegħi, u gibtu miegħi*¹⁴¹” - filwaqt li sal-2009 kien imantni anke lil bintu Dorcelle.¹⁴² Gatt issemmi kif kien ilu 4 snin jattendi l-Caritas biex jegħleb il-vizzju.

Carmen Gatt, omm l-imputat, semmiet kif minbarra l-imputat għandha żewgt ibniet Sonia u Joyce. Gatt kien jaħdem bi trakk, ibiegħi bajd u tigieg u xtara taxi. Kien igġemma l-flus għand ommu. Is-segwenti silta turi tentattiv ċar ta' omm Gatt biex tgħin lid-difiża ta' binha meta, fid-daqqa w il-ħin appena tibda tixħed fuq domanda mhux relatata mar-risposta li tagħti, hi pronta ssemmi li rebbet il-lotterija:

- “Dr Grima: *Il-flus li kien jaqla' mit-taxi u minn dan, x'kien jagħmel bihom? Jekk taf.*
Ix-xhud: *Jiena kien iġibhom għandi, kelli xi ħamsin Maltin,*
Il-Qorti: *Ħamsin Maltin?*
Ix-xhud: *Ħamsin elf Maltin (Lm50,000).*
Il-Qorti: *Ħamsin elf Maltin (Lm50,000).*
Ix-xhud: *Eħe. U jiena kont irbaħt biljett tal-lotterija –*
Dr Grima: *Issa niġu għal-lotterija.*
Il-Qorti: *Imma għaliex ippreparajt ruħek biex tgħidilna fuq il-lotterija, qed isaqsik fuq xi ħaġa oħra?*
Ix-xhud: *Għax jiena b'hekk tajtu.*
Il-Qorti: *Però hawnhekk id-domanda kienet xi ħaġa oħra.*
Ix-xhud: *Imma jiġifieri hekk,*
Il-Qorti: *id-domanda kienet: kemm kien qed itik flus hu?*

¹³⁹ Fol.69

¹⁴⁰ Fol.1103

¹⁴¹ Fol.1105-1106

¹⁴² Fol.1107

- Ix-xhud:* *Kien qed itini u ngemmaġħhomlu jiena.*
Il-Qorti: *U ġemma' ħamsin elf.....*
Ix-xhud: *Ma nafx kemm żmien imma naf kien jaqla' anke bit-trakk u kont inżomm lu kolloġġ għandi.*
Dr Grima: *Is-sena, bejn wieħed u ieħor liema sena qed nitkellmu? Is-sena l-oħra, is-sena ta' qabel? Ma nafx, inti trid tgħidilna.*
Ix-xhud: *Le ilu, ilu dan li qed ngħidlek.*
Dr Grima: *Bejn wieħed u ieħor kemm? Forsi ttina idea inti.*
Ix-xhud: *Ilu, naħseb xi ħmistax-il sena, sittax, xi haġa hekk, għax issa ilu, insejt hu kemm eżatt.*
Dr Grima: *U inti qed tgħid illi kien hemm bejn wieħed u ieħor xi ħamsin elf Maltin.*
Ix-xhud: *Eħe.*¹⁴³

Ix-xhud tgħid li kienet iżomm flus binha f'kexxun u ma kienitx tagħmilhom il-bank.¹⁴⁴ Dan jiskontra bil-qawwi max-xieħda tar-rappreżentanta tal-HSBC li tenniet li tul is-snин sa mill-2001, Carmen kellha diversi kontijiet mal-bank inkluż fiż-żmien li qed tagħmel riferenza għalih, kif jixhed id-document **Dok.HSBC**.¹⁴⁵ Altru li qed tkun **inveritjiera** din il-mara li anke binha stess jammetti li kienet tibża minnu:

*"u ommi kienet tibża minni, ngħidilha għandi bżonnhom, għandi bżonn hekk, għandi bżonn hekk, u ttini għaxra, ħmistax. [Maġistrat: Tibża' minnek għaliex?] Tibża' minni, mhux tibża minni, ġieli anka rrabjajt magħha miskina, biex tagħtihomli."*¹⁴⁶

Carmen tgħid li dawn il-LM50,000 tagħthomlu għaliex kien ikun irid jixtri xi haġa bihom.¹⁴⁷ Carmen issemmi li rebħet LM125,000 li minnhom għaddiet flejjes lil binha Sonia biex thallas il-post. Hawnhekk l-imsejkna omm terġa tidħol fi sqaq ma jinfidx li jwassalha fih binha fit-tentattiv fjakk li jiżvija lil Qorti:

- Dr Grima:* *Tiftakar kemm tajtu?*
Ix-xhud: *It-tifel tajtu, naħseb tajtu, **imbagħad sarrafhom euros, xi mijha ħamsa u għoxrin.***
Il-Qorti: *Tajtu kolloġġ lili?*
Ix-xhud: *Le, imma jiena kelli hu, kelli d-dar.*
Il-Qorti: *Minn dawn il-mija u ħamsa u għoxrin elf li inti rbaħt,*
Dr Grima: *Maltin, Maltin.*
Ix-xhud: *Maltin.*
Il-Qorti: *Lil Sonia kemm tajtha?*

¹⁴³ Fol.1125-1126

¹⁴⁴ Fol.1126

¹⁴⁵ Fol.1113

¹⁴⁶ Fol.1083

¹⁴⁷ Fol.1113

- Ix-xhud:* Jiena lil Sonia mingħalija tajtha biex thallas il-post, all right?
Il-Qorti: Kemm?
Ix-xhud: Tajtha xi ħamsa u għoxrin.
Il-Qorti: Ħamsa u għoxrin.
Dr Grima: Meta tgħid ħamsa u għoxrin huma Maltin jew ewro? Ħamsa u għoxrin elf huma Maltin jew – ?
Ix-xhud: Maltin.
Il-Qorti: Maltin. Maltin.
Dr Grima: U lil Patrick Gatt kemm tajtu?
Ix-xhud: **Lil Patrick tajtu xi mijja u ħamsa u għoxrin, hekk, euros imma.**
Dr Grima: Euros. U dawn il-mija u ħamsa u għoxrin elf euros tajthomlu f'daqqa?
Kif tajthomlu?
Ix-xhud: **Tajthomlu eħe f'daqqa imma żammejt, kont inżomm lu l-flus jien.**
Dr Grima: Jigifieri, biex nifteħmu, mela kellek il-flus li kien iġiblek hu u jagħtihomlok,
Ix-xhud: eħe,
Dr Grima: u inti kont iżżommhomlu. Apparti minn hekk tajtu l-flus li rbaħt –
Ix-xhud: eħe, tajthomlu.
Dr Grima: Issa, mela qed nitkellmu bejn wieħed u ieħor ħamsa u għoxrin elf ewro (€125,000) u kellu ħamsin elf hu Maltin (Lm50,000),
Ix-xhud: Eħe, eħe.
Dr Grima: **Tajjeb. Issa, dawn lili – ha nerġa' nistaqsik l-istess domanda li staqsejtek l-ewwel, tajthomlu f'daqqa? Tajthomlu ftit ftit?**
Ix-xhud: Biċċiet minnhom tajthomlu f'daqqa.
Dr Grima: Tiftakar xi somom partikolari li kont itti? Mill-memorja tiegħek.
Ix-xhud: **Tajtu, mijja u ħamsa u għoxrin elf żgur tajthomlu.**
Il-Qorti: F'daqqa?
Ix-xhud: **Euros.**
Il-Qorti: Iva, f'daqqa?
Ix-xhud: **Mingħalija tajtu eħe f'daqqa.**
Il-Qorti: **F'daqqa tajthomlu l-mija u ħamsa u għoxrin elf.**
Ix-xhud: Eħe, eħe.
Il-Qorti: U meta kien dan? F'liema perjodu?
Ix-xhud: Wara li rbaħt hu, wara li rbaħt.
Il-Qorti: Jigifieri ftit wara li rbaħt.
Ix-xhud: eħe.
Il-Qorti: Meta kien dan iż-żmien? Tiftakar bejn wieħed u ieħor?
Ix-xhud: Ma niftakarx eżzatt, imma nafl li **wara li rbaħt.....**
Ix-xhud: **Ilni mit-two thousand (2000) eh żgur.**
Il-Qorti: two thousand (2000)?
Ix-xhud: Eħe.
Il-Qorti: Jew two thousand and ten (2010)?
Ix-xhud: Le, le, le.
Il-Qorti: two thousand (2000)...Jigifieri ftit wara tajthomlu, **f'xi s-sena eljejn (2000).**
Ix-xhud: Eħe, eħe.”¹⁴⁸

¹⁴⁸ Fol.1127-1129

Kien fadal seba' snin biex Malta taqleb għall-munita ewro. Għalhekk diffiċilment issib spjegazzjoni din id-dikjarazzjoni li fl-2000 għaddiet lil binha is-somma ta' €125,000 tenut kont li sal-31 ta' Diċembru, 2007 konna għadna naħdmu bil-Lira Maltija! It-taħwid fix-xieħda ta' din il-povra omm ma jieqafx hawn ghaliex tispicċa tixhed li waqt li taf li binha kien mahkum mill-vizzju tal-logħob, għaddietlu l-flejjes li kellha miżmumin għandha u dan għamlitu propju biex ma jilgħabhomx:

"Il-Qorti: Allura taf li għandu l-vizzju tal-logħob, qed tgħidli li qed tgħidlu li qed jagħmel ħafna īnsara, u tajthomlu biex ikompli jilgħab?!"

Ix-xhud: Le! Mhux biex ikompli jilgħab.

Il-Qorti: Mela xhiex?

Ix-xhud: Biex hu jdaħħal go mohħu li l-logħob m'għandux x'iridu.

Il-Qorti: Biex juža dawk il-flus u ma joqgħodx jilgħab.

*Ix-xhud: Eħe. Biex ma jilgħabx iktar għax il-logħob hekk iġib, għax jien naf x'jiġifieri."*¹⁴⁹

In kontro-eżami ssib diffikultà tagħti dettalji dwar ammonti li Gatt kien minn żmien għal żmien jitlobha, għalkemm in eżami semmiet li kienet tgħaddilu flejjes biex jixtri xi affarijiet li kien jeħtieg u anke ikkwantifikat f'dettal l-ammonti lilha mitluba mill-abbli difensur. Il-flus li rebħet ingħataawlha b'cheque mis-Central Bank. Tagħat Lm5,000 lil bintha l-oħra biex xtrat karozza iż-żda għaliha ma żammet xejn flus. Stranament wara rebħ ta' lotterija - ta' ammont kbir bħal dak li jingħad li rebħet - mhix kapaċi titfakk kemm żammet għaliha.

Ix-xhud: Lil Patrick tajtu xi mijja u ħamsa u għoxrin (~125,000).

Il-Qorti: Ewro.

Ix-xhud: Ewros.

Domanda: Maltin. Issa, mistoqsija oħra, inti għidtilna li l-lotterija rbaħħtha madwar is-sena elfejn (2000), fit-two thousand (2000) jiġifieri.

Il-Qorti: Fit-two thousand (2000).

*Ix-xhud: **Fit-two thousand (2000).***

Domanda: Issa, naqblu li fdak iż-żmien aħna konna għadna bil-Liri Maltin, ma konniex għadna bil-euro.

Ix-xhud: Le, le, bil-Maltin.

Domanda: Issa, dik is-somma li għid li tajt lil Patrick inti, fliema żmien wara li rbaħt bejn wieħed u ieħor tajthomlu l-flus?

Ix-xhud: Ma kienx hemm ħafna żmien.

Dr Grima: bejn wieħed u ieħor.

Il-Qorti: Bejn wieħed u ieħor. Xahar, xahrejn, sitt xhur, kemm?

*Ix-xhud: **Xi ħames xhur hekk tajtu.***

Il-Qorti: Xi ħames xhur wara.

Ix-xhud: Xi ħaġa hekk.

Il-Qorti: U għaliex semmejthom ewro allura?

¹⁴⁹ Fol.1129

- Ix-xhud:* *Għax imbagħad inqalbu għall-ewro hu.*
Il-Qorti: *Inqalbu għall-ewro fl-elfejn u tmienja (2008).*
Ix-xhud: *Eħe, imma jiġifieri peress li kont inżommhom għandi, imbagħad qlibtu għall-ewro għandi.*
Il-Qorti: *Għadek kemm qed tgħid, Sinjura, li fit-two thousand (2000), irbaħ u ġumes xhur wara tajtu l-flus.*
Ix-xhud: *Imma tajtu, xorta żammejt għandi ta jiena.”¹⁵⁰*

A buon intenditor poche parole!

Sonia Gatt, oħt l-imputat, tikkonferma li omma rebħet il-lotterija fis-sena 2000 fejn tagħatha LM25,000.¹⁵¹ Wara saret taf li ommha tagħat parti kbira mill-flus li rebħet lil ħuha, li kien ivvizzjat bil-logħob, iżda għalkemm baqgħet qatt ma saret taf bl-eż-żarr Kemm tagħtu, taħseb li ha nofs dak li rebħet ommu: “*L-unika haġġa li dawn il-flus spicċaw fix-xejn, għax meta jkollok il-vizzju tal- logħob, qed tifhem?*”.¹⁵² Semmiet li ħuha dejjem kien jaħdem, bi trakk tal-ghamara w ibiegħ il-bajd. Kien jaħdem b’taxi sa minn qabel l-2000 sa 2012 u wara. Mill-flus li ħadet ommha kienet għamlet shares fl-HSBC u sena wara għalqithom.¹⁵³

Fil-fatt dan jidher mid-dokument esibit mill-bank; xieħda li tkompli turi li l-omm kienet inveritjiera meta qalet li żammet ir-rebħ id-dar. Jirrizulta “*Maltese government Fund bond ...15 March 2000*” li nghalqu fit-12 ta’ Jannar, 2001.¹⁵⁴ Sonia tikkonferma li ħuha fadal 65,000-70,000 f’denominazzjoni Maltija għand ommu, però ma tafx fejn kienet iż-żommha għalkemm tgħid ukoll li kienet “*tafdani b'ghajnejha magħluqa, dejjem privatezza totali*”.¹⁵⁵ Is-sena meta ommha għaddiet il-flus kollha mġemma lill-imputat kienet l-2002 “fit wara r-rebħha”.¹⁵⁶ Minn *bank statement* tal-2000¹⁵⁷ jidher li ddepożitat il-flejjes li tatha ommha f’loan account f’Marzu, 2000.

Jiġi mfakkar li l-omm tixhed li rebħet il-lotterija fis-sena 2000 – żmien meta saru l-bonds - bil-flus Patrick jeħodhom xi ġumes xhur wara. Flus li oħtu tgħid tilef kollo! Għalhekk żgur li dan l-ammont ma jista’ qatt jiffigura mill-ammonti li ntla għebu minn Gatt fis-snin bejn 2010-2020 hekk kif imputat lilu.

Michael Galea spjega li jaf lil Gatt mix-xogħol tat-taxi u mill-casino.¹⁵⁸ Kien gieli tah madwar €3,000 u €5,000 lil Gatt biex jilgħabuhom fuq ir-roulette. L-

¹⁵⁰ Fol.1131-1133

¹⁵¹ Fol.1134-1135

¹⁵² Fol.1136-1137

¹⁵³ Fol.1138

¹⁵⁴ Dok.HSBC a fol.1113

¹⁵⁵ Fol.1139

¹⁵⁶ Fol.1140

¹⁵⁷ Fol.1144

¹⁵⁸ Fol.1171

aħħar li mar casino miegħu kien fl-2018 meta tilfu dak kollu li kienu rebħu, fejn kienu lagħbu €3,000 kull wieħed.¹⁵⁹ Isemmi li lagħab il-casinos ma Patrick sa mill-2014 fejn tah jilgħab xi €20,000 għaliex Gatt kien jaf jilgħab. Ma dawn Gatt kien ikun qed jilgħab bi flusu wkoll, imbagħad jaqsmu ir-rebħ bejn €5,000 u €6,000 elef ewro.¹⁶⁰ Fuq medda ta' erba' snin kien lagħab madwar €25,000¹⁶¹ u f'dawk l-erba' snin kien jiltaqa' ma Gatt il-casino xi drabi darbtejn f'għimġha u xi drabi għadda xahar u ma ltaqawx jew hu jkun naħa u Gatt naħa oħra - evidenza li mhux dejjem kienu jilgħabu flejjes kbar flimkien, l-impressjoni li jipprova jagħti l-imputat! Fil-fatt Galea jikkjarifika li 1-€20,000-€23,000 ingħataw lil Gatt biex jintlagħbu f'ammonti ta' bejn €3,000-€5,000. Dawn intlgħabu f'okkażjonijiet diversi tul erba' snin. Gatt kien joħrog ammonti daqs kemm kien joħrog hu meta jilgħabu flimkien.¹⁶² **Albert Grima** jixhed li hu flimkien ma certu Salvu, illum mejjet, kien ta' sikwit jgħaddu flushom lil Gatt biex jilgħabuhom bi shab f'ismu, bil-qliegħ jinqasam bejniethom. Jaf lil Gatt peress li kien jiltaqgħu il-venda waqt li hu kellu xarabank u Gatt kien jaħdem bit-taxi BMW 76. Salvu kellu taxi wkoll, il-56. “*nagħtuh il-flus biex jilgħab hu...ghax mejda wahda kien ikun hemm....roulette*”. Hu jikkalkula li maż-żmien, fis-sena 2015, għaddieli mat-tletin elf (30,000) Ewro.¹⁶³ Esibixxa kuntratt li juri l-bejgħ ta' propjetà li wara li ħallas dak dovut minnu lil bank, il-kumplament tal-flejjes lagħabhom, għalkemm tilef kollox.¹⁶⁴ Itemm “*konna nilgħabuhom bi shab. Imma jilgħabhom Patrick.... Kien ikollu mejda wahda l-casino dak iz-zmien. Ma tistax tilgħabhom it-tleita qed tifhem.*” Għalkemm fil-bidu kienu jirbħu, fil-maġġor parti kienu jitilfu.¹⁶⁵

Catherine Hussein xehdet kif kienet tieħu ħsieb it-tifel ta' Gatt “*twenty fours miegħi...Għamilt erba' snin inzommu t-tifel jien*” biex hu jkompli fuq ix-xogħol.¹⁶⁶ Tikkonferma li l-imputat dejjem ħa ħsieb il-bżonnijiet tat-tifel mingħajr ma kellha għalfejn thallaslu xejn hi, “*jekk kelli bżonn tabib, ħwejjeg, affarijet, kollox; qatt ma ġriġt xejn minn buti jiena; hu missieru hu. ... Li kelli bżonn dejjem ġabli għat-tifel....jiena ma kont nitolbu flus, jien kont inżommulu bħala ħabib, kont inħobbu bħala hija, nirrispettah bħala hija, u t-tifel qatt ma żammejtu bla ebda, senza interassi, kien jieħu ħsieb il-bżonnijiet tiegħu, li kelli bżonn dejjem ġabli u.*”¹⁶⁷ **Dr. Katrin Bartolo** esibit kuntratt ta' Kura u Kustodja datat Mejju, 2022, fil-mori ta' dawn il-

¹⁵⁹ Fol.1172

¹⁶⁰ Fol.1174

¹⁶¹ Ibid.

¹⁶² Fol.1175-1176

¹⁶³ Fol.1220-1221

¹⁶⁴ Fol.1222

¹⁶⁵ Fol.1222-1223

¹⁶⁶ Fol.1192

¹⁶⁷ Fol.1193

proċeduri, fejn il-kura w kustodja tal-minuri Xavier Gatt giet vestita esklussivament fl-imputat.¹⁶⁸

II-Provi

1. Patrick Gatt jinsab imputat b'riċiklagġ li seħħ tul is-snin 2010-2020. L-Ispettur Vella xehed li l-ammont ta' **€491,090** hu ammont tal-*unjustified wealth*.¹⁶⁹
 - (i) Fi Dragonara Casino, bejn 2010 u 2017, ntagħħbu (*drop*) **€510,980** fejn spicċa b'telf ta' €8,460.¹⁷⁰
 - (ii) Fil-Portomaso Casino, bejn 2010 u 2020 Gatt għamel *drop* totali ta' **€651,755** fejn rebaħ biss €15, 250.
 - (iii) Fl-Oracle Casino, bejn 2012-2020 id-*drop* kienet ta' **€1,800** u b'telf ta' ta' €1,800.¹⁷¹

Dawn l-ammonti u kif il-pulizija wasslet ghall-ammont tar-rikavat jiġi spjegat hekk mill-ispettur Keith Vella: “*Kumplessivament jekk jingħaddu l-ammonti mingħajr rebh li l-imputat lagħab gewwa l-Portomaso Casino, L Oracle Casino u Dragonara Casino l-ammont ilahhaq għal 491,090. Il-Maggoranza assolutat tal-logħob sar bejn is-sena 2014 u 2019 kif ser jigi ndikat fix-xhieda tar-rappresentant tal-Casinos. Dan l-ammont il-491,090 huwa l-ammont li ahna qed nikkwantifikaw li gie minn source illegittimu*”.¹⁷²

2. Mill-attendenza tiegħu fil-Casino, kif muri fid-dokumentazzjoni esibita magħdud mal-ħinijiet li kien jagħmel jilgħab, kif tixhed il-kolonna ‘Minutes Played’, jirrizulta li Gatt kien iqatta ħafna ħin il-casino. Dan jikkuntrasta ma dak li jsostni hu kif ukoll xieħda in difesa fejn għalkemm jammettu li kien maħkum mill-vizzju tal-logħob, ilkoll jsemmu l-ħinijiet twal li Gatt kien jagħmel jaħdem bit-taxi. Iżda d-dokumentazzjoni turi li kien iżur il-casino f’ħinijiet varji li jibdew mas-sebħ sa tard bil-lejl u bi frekwenza kbira u kostanti.¹⁷³ Gustament għalhekk wieħed jibda jinduna li l-flejjes li ntagħħbu mill-imputat ma kienux - fil-gran parti - provvenjenti mix-xogħol tat-taxi iżda anke **minn għejjun oħra**, li l-

¹⁶⁸ Dok.KB a fol.1250 et seq

¹⁶⁹ Fol.22. Vide rapport Dok.KV a fol.26 et seq u senjatamente dwar kalkoli li saru mill-investigaturi vide fol.28-29

¹⁷⁰ Dok.NA a fol.52

¹⁷¹ Fol.59-60

¹⁷² Xieħda mogħtija fis-7 t'Ottubru, 2020 a fol.22.

¹⁷³ Vide Dok.NA1 a fol.53 e seq.

imputat jonqos milli jagħti spjega tagħhom tant li meta mitlub jindika ssors tal-flejjes mill-Portomoaso Casino, Gatt irrifjuta w qatta l-formola tad-due diligence “*qalli le mhux nimliha u ghaffiġha.*”¹⁷⁴

Min ikollu sors legittimu għal flusu m'għandux jiddejjaq jiddikjara l-provvenjenza tagħhom!!

3. *Predicate Offence/s*

Ma jridx jintesa li l-imputat nstab ħati ta’ traffikar ta’ narkotici li seħħ “*fis-7 ta’ Novembru, 2014 kif ukoll fis-sentejn ta’ qabel*”, **żmien li jinkwadra fil-parametri tal-imputazzjoni ta’ riċikla**.¹⁷⁵

Apparti dak li ga intqal rigward il-passat krimunuż tal-imputat, fejn saħansitra għad għandu pendenti proceduri penali fuq reati konnessi mad-droga, jirrizulta manifestament mix-xieħda li ressaq hu stess, kemm l-imputat kien qed jevadi t-taxxa fejn il-qliegħ mix-xogħol tiegħu minflok jiddikjarah mal-awtoritajiet kompetenti, kien jilgħabhom!

4. **Joseph Debono**, in rappreżentanza tal-Kummissarju għat-taxxi, xehed kif l-imputat kien “*non-filer*” li tfisser li ma jkunx hemm obbligu fiskali li jimla l-formola tat-taxxa.¹⁷⁶ Dan seħħ peress li l-imputat kien registrat bħala persuna li jirċievi assistenza soċjali fil-forma anke ta’ *unemployment benefits*, u cioe ma kien qed ikollu l-ebda introjtu finanzjarju. Debono esibixxa *summary statement* kif ukoll ir-returns li jkopru l-basis years 2007-2019.¹⁷⁷
5. **Dr. Vincienne Vella** iddikjarat li l-imputat qatt ma kien registrat mal-VAT Department.
6. Riċerki mill-Insinwa jikkoroboraw li l-imputat kien qed jaħbi il-fatt li kien qed jaħdem.¹⁷⁸ Fid-dikjarazzjoni *causa mortis* li saret fl-2012, Patrick Gatt hu indikat bħala “*mingħajr xogħol*”.¹⁷⁹ Imbagħad seba’ snin wara fl-20 ta’

¹⁷⁴ Fol.328

¹⁷⁵ Dok.DF15 a fol.823

¹⁷⁶ Fol.453. L-artikolu 12 tal-*Att dwar l-Income*, Kap.123 tal-Liggijet ta’ Malta jipprovi:

12.(1) Ikunu eżenti mit-taxxa - (b)l-allowances u l-benefiċċji li jistgħu jiġu speċifikati mill-Ministru responsabbi għall-finanzi b'avviżi ppubblikat fil-Gazzetta u li jithallu skont l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali, jew bħala konsegwenza ta’ xi mizura mħabbra fid-Diskors annwali tal-Budget

¹⁷⁷ Dok.JD a fol.456 et seq

¹⁷⁸ Dok.SCZ a fol.292 et seq. Jidher bi żvista reggħet ittelgħet tixhed u ppreżentat l-istess dokumentazzjoni, fol.644 et seq

¹⁷⁹ Fol.321

Settembru, 2019, fid-dikjarazzjoni *Causa Mortis Addizjonali* u fil-kuntratt ta' bejgħ, l-imputat jerga jiġi indikat bħala "mingħajr impjieg".¹⁸⁰

7. Mill-employment history¹⁸¹ jirrizulta li fiż-żmien tal-imputazzjonijiet lilu addebitati Gatt ma kienx impjegat. Issa filwaqt li l-imputat kien qed jirregista għax-xogħol, kif turi r-registration history¹⁸² u kif jammetti viva voce magħdud ma dak li qalu dawk ix-xhieda kollha li tressqu minnu, hu kien tant ġabbrieki għax-xogħol li kien jaħdem mal-24 siegħa kuljum, tant li kien jorqod fil-karozza.
8. Ommu **Carmen** tagħmel emfasi kbira dwar kemm kien jaħdem binha fejn tgħid li l-ewwel ma beda kien bi trakk, kien ukoll ibiegħ bajd u tigieg u wara xtara taxi. Semmiet kif kienet ġemgħetlu mal-LM50,000.¹⁸³ Mill-banda l-oħra **Sonia Gatt** tikkonferma kif ħuha dejjem kien jaħdem, bi trakk tal-ġħamara, ibiegħ il-bajd u kien jaħdem b'taxi sa minn qabel l-2000 sa 2012 u wara.¹⁸⁴

Dikjarazzjoni bejn l-imputat u Stephen Attard tkompli turi kif dan kien qed jaħdem bħala xufier tat-taxi, iżda ma kienx qed jiddikjara la qliegħ u wisq anqas VAT filwaqt li baqa' jircievi l-assistenza soċjali. Dan id-dokument esibit mill-imputat innifsu jurih qed jircievi LM60,000 bħala bejgħ ta' permess ta' taxi fl-2005. Attard issejjah mill-imputat stess biex jikkonferma dan il-fatt. Charles Aquilina xehed li kien ilu jaf lill-imputat mill-1992. Jafu jaħdem b'taxi sal-2018. Fil-bidu kien jaħdem b'taxi ta' ġatnu Victor Abela u ta' dan kien iħallsu €100 fil-ġimgħa u €150 fis-sajf. Gatt kien jaħdem b' Datsun Taxi 22, b'BMW Taxi 37 u Peugeot Taxi 76. Bit-Taxi 37 Gatt kien jaħdem filghodu iżda meta lix-xhud ġadlu t-tagħad il-ġadlu filgħaxxijiet ukoll.

Id-diversi xieħda in difesa servew biex jikkonfermaw kemm kien ilu jevadi t-taxxa l-imputat. Dawn stqarru kif l-imputat kien jinnejgo fix-xiri, tpartit u kirjet ta' vetturi biex jaħdem bħala taxi driver, u l-istorja tan-numru ta' *taxis* li ghaddew minn taħt idejh turi wkoll, kif kuntrarjament għall-impressjoni li jipprova jagħti - fejn irid jitwemmen li kien iberbaq ġidu kollu fil-logħob - ix-xieħda tiegħi kollha tennew kif l-imputat kien iħallas fil-ħin id-djun li jkun daħal fihom biex iħallas it-taxi li jkun qed jikri jew li addirittura l-vetturi li jkun xtara bin-nifs. Charlie

¹⁸⁰ Fol.322

¹⁸¹ Dok.JS a fol.40-42

¹⁸² Dok.JS1 a fol.43-44

¹⁸³ Fol.1125-1126

¹⁸⁴ Fol.1138

Aquilina xehed: “*Naf li kien Patrick biha, kien itina l-pagamenti, jgħidli, “Patrick all right,” ħallasna dejjem fil-ħin....*”.¹⁸⁵

Interessanti hu l-fatt li minkejja l-vizzju li jistqarr li kellu fejn kien jonfoq kull ma jaqla, xorta żamm ma kull ftehim ta’ xiri ta’ vetturi. Mix-xieħda tiegħu jiddikjara kif kien iħallas fil-ġimgħa lid-diversi persuni li xtara vetturi mingħandhom – Philip li xtara Datsun,¹⁸⁶ Jimmy u sid il-Mercedes 123,¹⁸⁷ Stephen Attard¹⁸⁸ u Charlie Aquilina¹⁸⁹ L-istess gara bir-Renault Megane, l-imputat kien kapaċi jħallas id-dejn li kien intrabat li jħallas fuqha u čioe €500 fix-xahar.¹⁹⁰

9. Dan kollu jservi kif l-imputat kien bil-għaqal fit-thaddim ta’ flusu. Pagamenti w djun dejjem thallsu w tempestivament. Anke Catherine Hussein li fdalha bit-trobbija ta’ ibnu tixhed li qatt ma ġalla lill-ibnu nieqes mill-ħtigjet tiegħu u ġaseb għat-trobbija tiegħu mingħajr qatt ma kellha għalfejn thallas x-haga minn butha. L-imputat stress jikkonferma li ibnu li kien dipendenti totalment fuqu - “*Jien dejjem nixtrilu li kelle bżonn u kollox, u hi mbagħad beda jikber u ried jiġi miegħi, u ġibtu miegħi*¹⁹¹” meta sal-2009 kien imantni anke lil bintu Dorcelle.¹⁹² Għaldaqstant m’hemmx dubbju li l-imputat ma kienx nieqes minn flejjes biex setgħa jmantni lilu nnifsu, lill-uliedu w il-vizzji tal-logħob u tad-droga.
10. **Dan jimmanifesta li tassew kelle introjtu ġmielu Gatt. Introjtu fejn dak provvenjenti minn xogħol ta’ taxi ma kienx jiġi dikjarat.**
11. L-imputat jammetti li baqa’ jaħdem mill-2003 sal-2018. Jammetti li **għalkemm kien qed jaħdem kien qed jirċievi flus tar-relief , “Ijja”**.¹⁹³
12. Issa d-dokumenti esibiti minn Theuma għad-dipartiment tas-social security wrew li dan kien qed jirċievi *unemployment benefits* w assistenza soċjali inkluż l-special weekly bonus u six-monthly bonus.¹⁹⁴ Dan jiġi kkorrororat mar-registration history u l-employment records esibiti minn Jobsplus. Gatt innifsu jsemmi kif qabel ma beda it-taxi kien jaħdem igorr

¹⁸⁵ Fol.1169-1170

¹⁸⁶ Fol.1076

¹⁸⁷ Fol.1077

¹⁸⁸ Fol.1078

¹⁸⁹ Fol.1079

¹⁹⁰ Fol.1085

¹⁹¹ Fol.1105-1106

¹⁹² Fol.1107

¹⁹³ Ibid.

¹⁹⁴ Dok.ST a fol.160

l-għamara, imbagħad f'xi 2003 kien jaħdem b' Datsun antik, bejn 1-2004-2005 għamel xi sitt snin jikri taxi Mercedes 123 numru BTY 037 mingħand certu Philip minn Haż-Żebbug li xtraha għal LM37,000. Aktar rilevanti ai fini tal-imputazzjoni ta' riċiklagg hi s-segwenti dikjarazzjoni "Mija u ġamsin - dak iż-żmien bil-Maltin konna, mijja u ġamsin Maltin, mitejn Maltin. Kuljum.¹⁹⁵Kont nagħtih mijja euro fil-ġimġha u naqla' kemm irrid, l-istess. U dejjem qlajt mitejn, mitejn u ġamsin kuljum." ¹⁹⁶

13. **Kemm il-darba dawk il-flus gejjin minn impjieg mhux dikjarat u b'hekk minn sors illegittimu li suppost gew dikjarati mal-awtoritajiet iżda baqgħu ma gewx dikjarati (*placement*), iddahħlu fis-sistema finanzjarja tal-casino (*layering*), fejn gew generati w minnhom anke kien hemm rebħ (*integration*) immaterjalizza r-riċiklagg.**

L-oneru tal-Prova

14. Mid-dokumenti li esibixxa l-istess imputat jidher li kien hemm tentattivi fl-2010 biex tīgi mgħedda l-licenzja ta' *taxis*.¹⁹⁷ Altru li kien ga qed jaħdem ta' taxi driver sa mill-2010. Anzi, dokument ieħor li għażel jesebixxi jimmanifesta li sa mill-2005 certament kien digħa qed jaħdem bit-taxi meta xtara permess ta' taxi mingħand Attard għal LM60,000.¹⁹⁸

Huwa l-imputat li bil-provi mressqa minnu ssiggilla l-każ għal prosekuzzjoni!

Id-dokument imsemmi ma jħalli ebda dubbju li biex taxi topera kellha tkun mgħammra b'*'taximeter* jew minn ħdejn *taxis booths*. Minn hawn kellha tingieb il-prova tal-qliegh li għamel l-imputat mix-xogħol tat-taxi, *ir-records tat-taxi booths* rispettivi w mhux anqas id-data tat-*'taximeter*. F'dan il-każ ma nġabu l-ebda provi iżda dak li nġab kienu biss persuni biex jħidu li kienu jaraw lill-imputat jaħdem hinijiet twal bit-taxi, mingħajr ma tressqet farka ta' prova ta' kemm, bejn is-snini 2010-2020 kien irregistra qliegh mit-taxi bil-ġhan li tingħata spjegazzjoni għall-ammonti kbar li rnexxielu jonfoq fil-casino.

Għalhekk biex jipprova li l-flejjes li għaddew minn idejh kienu verament derivanti mix-xogħol bit-taxi li kien jizzvolgi, kien mistenni mill-imputat li jesebixxi rendikont tal-qliegh li kellhom jiġu determinati minn *records*

¹⁹⁵ Fol.1075-1076

¹⁹⁶ Fol.1080

¹⁹⁷ Fol.1052-1056

¹⁹⁸ Dok.JS1 a fol.1048

ta *taximeter* jew *taxis booths*. Id-dokument¹⁹⁹ li esibixxa w li saret riferenza għaliex aktar il-fuq, sewa biex juri li l-ebda taxi ma setgħet titħaddem jekk ma kellhiex installat *taximeter*, tant li meta awtorizzat jaħdem b'vettura mingħajr *taximeter* għal sebat ijiem biss, dan gie kostrett minn Transport Malta jopera fejn hemm *taxis booths* biss; post li minn hemm tinhareġ riċevuta lill-klijent.

Huwa insensat li *taxis driver* ma jżommx rendikont tad-dħul tiegħu, partikularment meta bil-ligi kull vjaggħu regolat bi prezziżi stabbiliti kif jixhed id-dokument esibit minnu. Mid-dokumenti li esibixxa hu stess wera kif kien iżomm saħansitra čitazzjonijiet ta' traffiku, kontijiet etc.; turija li kien attent f'dak li jirrigwarda it-ħaddim ta' flusu.

15. Illi f'każijiet dwar riċiklagħ, il-proċess kriminali jieħu xejra differenti minn dawk ta reati oħrajn propju għaliex f'każijiet ta' riċiklagħ il-piż tal-prova jintefa' fuq l-imputat innifsu biex iressaq provi dwar il-provvenjenza legittima tal-flus allegatament maħsula. Hu preciżament dan li jiddetta l-Artiklu 3(3) tal-Kapitolu 373, Ligijiet ta' Malta.

Indubbjament kien fl-interess tal-imputat li jxejjen l-allegazzjonijiet ta' illegalita` mressqa fil-konfront tiegħu w jagħti risposti għal tal-inqas minn fejn kienew gew generati l-flejjes li kien qed jilgħab fil-*casinos* differenti. Madanakollu l-imputat baqa' sieket għal kull domanda li saritlu inkluż jekk kienx wiret xi flejjes.²⁰⁰

It-tentattiv li jipprova jattrbwixxi il-flejjes milgħuba bħala provvenenti minn rebħ ta' lotterija li rebħet oħmu ifallu bil-kbir għaliex irriżulta li l-lotterija ntrebħet xi żmien bejn l-1999 u 2000 u l-flejjes ħadhom sa, fi kliem oħmu, ġumes xhur wara; **Għaxar (10) snin qabel id-data tal-imputazzjoni ta' riċiklagħ.**²⁰¹

Tajjeb jiġi sottolinejat li skond *records* tal-HSBC kien propju fil-15 ta' Marzu, 2000 li l-omm investiet f'*Maltese Government Fund Bond* li nghalqu fit-12 ta' Jannar, 2001.²⁰² Għalhekk jirrizulta li l-flus li l-omm għaddiet lill-imputat kien f'xi żmien madwar is-sena 2000; kif intqal għaxar (10) snin qabel iż-żmien tal-imputazzjoni miġjuba kontrih.

16. Dan ifisser allura li l-ammont ta' ~~nofs~~ **miljun Ewro** li lagħab fil-*casinos* bejn l-2010-2020 **qatt ma setgħu kienu provvenenti mill-flus**

¹⁹⁹ Dok.JS2 a fol.1049

²⁰⁰ Fol.34

²⁰¹ Fol.1133

²⁰² Dok.HSBC a fol.1113

mġemmgħin b'xogħolu jew minn dak li kienet rebħet ommu! Ma dan jitfakkar ukoll li skond Gatt, inħakem mill-vizzju tal-logħob fl-2008 meta beda jmur il-casinos, ferm wara li ommu għaddietlu l-flus li jikkontendi kien juža biex jilgħab fil-casinos:

"Avukat: *Dal-vizzju meta beda? U meta spicċa? Jekk spicċa.*

Gatt: *Le issa spicċa. Issa sirt nara iktar. Imma naħseb minn 2008 beda.*

Avukat: *Li tmur tilgħab il-casino.*

Gatt: *Ijja.*²⁰³

....

Prosekuzzjoni: *U meta bdejt biex ngħid hekk b'dal-vizzju tal-logħob? Meta bdejt tiffrekwenta l-casinos?*

Gatt: *Qisu fit-2008 naħseb, xi haġa hekk. Ma niftakarx eżatt imma xi haġa hekk.*

Prosekuzzjoni: *2008, u sakemm kont għaddej, sa meta bqajt tilgħab?*

Gatt: *Sat-2018.*

Prosekuzzjoni: *Sat-2018. U naqblu li f'dal-perjodu, inti lgħabt iktar min-nofs miljun euro komplexxav iġifieri f'daqqa?*

Gatt: *Heq mela. Jiena kelli mitejn elf cash id-dar u. Jien bigħhejt taxi, jien bigħhejt taxi sittin elf Maltin biss biss.*²⁰⁴

17. Prova ċirkostanzjali li tassumi importanza f'dan il-kuntest, in kwantu għall-fatt li l-flejjes, kif allegat mill-prosekuzzjoni, kienu derivanti minn sorsi illegittimi, hu l-fatt li għalkemm l-imputat kellu kontijiet bankarji, dawn kien južahom biss sabiex jircievi assistenza socjali. Kien jagħmel dan biex **jevita skrutinju fuq il-qliegħ li fost oħra, kif ġie pruvat, kien gej senjatament minn qliegħ mhux dikjarat.**

Ma dan il-punt jiżdied il-fatt li meta mitlub jiddikjara s-source of funds mill-Money Laundering Reporting Officer tal-Casino Portomaso "*x'hin dahal, mort fuqu, għidtlu u epprowcjajtu u għidtlu għandna din il-formola ... qalli le mhux nimliha u għaffiġha.*"²⁰⁵

18. T'importanza wkoll fuq dan l-aspett hu l-fatt li jirrizulta li l-imputat kien iħaddem l-istess modus operandi u cioe jilgħab dejjem bi flus kontanti fejn spicċa b'telf għajr għal rebħ ta' ħmistax il-elf circa biss tul il-medda ta' snin.

19. Dan il-fatt li l-imputat kien jitlef, tant li jisħaq li tilef kollox, ikompli juri li l-flejjes milgħuba kienu **derivanti minn sorsi oħra**, sorsi li kif ser jiġi

²⁰³ Fol.1082

²⁰⁴ Fol.1100

²⁰⁵ Fol.328

kunsidrat, l-imputat naqas milli jdawwar l-oneru tal-prova li dawn ma kienux ta' provvenjenza illeċita!

F'dan il-kwadru filwaqt li ġie pruvat li l-imputat kien instab ħati ta' reati ta' traffikar fl-2014 u fis-snin ta' qabel, kif ukoll ta' uzura b'sentenza tal-24 ta' Marzu, 2009²⁰⁶, ma jridx jintesa fatt importantissimu li pruvah l-imputat stess bil-każ tiegħu meta tul il-proċeduri jagħmel insistenza w jagħti importanza massima għall-fatt li kien jaħdem bil-lejl u bin-nhar bit-taxi fejn jiddikjara li kien jaqla bejn €150-€200 kuljum²⁰⁷ u sahansitra bejn €200-€250 kuljum²⁰⁸ u dan biex ma jingħad xejn dwar ix-xogħol li jsemmi ta' *mechanic*, ta' bejgħ ta' tigieg u bajd u fl-aħħar nett ta' xogħol bi truck. Jitfakkar li skond Jobsplus Gatt kien impjegat *full-time* bħala *truck driver* sal-ħħar t'Awissu 1995 u *part-time* bejn Awissu u Diċembru 2000.²⁰⁹

20. Madanakollu wara għomor ta' ħidma, għajr għal meta kien inkarċerat, lanqas tirriżulta okkażjoni waħda fejn Patrick Gatt qatt għamel xi dikjarazzjoni mal-Erarju fuq dħul (*income*) jew VAT.
21. Iktar minn hekk, u hu hawn fejn tkompli timmaterjalizza **l-attività kriminali sottostanti**, Gatt baqa' jirċievi assistenza soċjali w jpitter ruħu bħala *unemployed*!
22. **Christine Borg**, Deputat Registratur xehdet li l-imputat għaddej proċeduri penali quddiem il-Magistrat Dr. Natasha Galea Sciberras, kumpilazzjoni nru. 198/2009. Ingabu numru ta' sentenzi li magħduda mal-fedina penali mtappna tal-imputat jagħtu testimonjanza li fil-passat l-imputat instab ħati ta' reati *inter alia* konnessi ma traffikar ta' droga w użura, bis-sentenza fuq l-uzura tirrigwarda s-snin 2006 u x-xhur ta' wara.²¹⁰

Għaldaqstant ikkunsidrati dawn il-provi li jagħtu stampa tal-għemil illeċitu tal-imputat, fejn **minn flejjes mhux dikjarati mal-Erarju w minn flejjes provvenjenti minn attività kriminali, wasal sabiex iriċikla l-istess flejjes fil-casinos varji**, ser jintwera kif bl-għemil tiegħu l-imputat għandu jinstab ħati ta' *self-laundering* u cieo ta' riċikla tiegħi minn attività kriminali tiegħu stess. M'hemmx dubbju li l-imputat kien konxju tal-provvenjenza ta' dawk il-flejjes; flejjes li hu stess bil-logħob kien qed jiintrodu fis-sistema finanzjarja ta' pajjiżna.

²⁰⁶ Fol.1305-1306. **Dok.DF12** a fol.785-786

²⁰⁷ Fol.1075-1076

²⁰⁸ Fol.1080

²⁰⁹ Fol.41

²¹⁰ **Dok.DF12-Dok.DF15** a fol. 785-823 et seq

Il-Ligi

Fis-sentenza **The Police vs Omissis and Vladimir Omar Fernandez Delgado**²¹¹ il-Qorti għamlet analiżi *funditus* dwar ir-rekwiżiti legali tar-reat ta' riċiklagġ, jew kif inhu aħjar magħruf dak ta' *money laundering* previst bl-artikolu 3 tal-Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta. Sabiex tista' tinstab ħtija kif kontemplat b'dan l-artikolu, l-aktivitā tal-imputat trid tiffigura f'wahda jew iżjed miċ-ċirkostanzi deskritti fil-paragrafi (i) sa (vi) tal-artikolu 2 tal-istess Kapitolu:

Our Money Laundering Act, though a copious piece of legislation, does not give us a concise definition of the crime under issue. It does pronounce a number of instances which would constitute this crime, its attempt or complicity.

Reference is made to Archbold 2012 where one finds that this offence is described and defined as:

"The explanatory notes to the PCA (Proceeds of Crime Act 2002) define money laundering as "the process by which the proceeds of crime are converted into assets which appear to have legitimate origins, so that they can be retained permanently or recycled into further criminal enterprises."

(Archbold: Criminal Pleading, Evidence and Practice, 2012, page 2475).

The Law Society Anti-Money Laundering Practice Notes October 2013 (Supporting Solicitors) defines this crime as follows:

"Money laundering is generally defined as the process by which the proceeds of crime, and the true ownership of those proceeds, are changed so that the proceeds appear to come from a legitimate source. Under POCA the definition is broader and more subtle. Money laundering can arise from small profits and savings from relatively minor crimes, such as regulatory breaches, minor tax evasions or benefit fraud. A deliberate attempt to obscure the ownership of illegitimate funds is not necessary."

Adds:

"There are three acknowledged phases to money laundering placement, layering and integration. However, the broader definition of money laundering offences in POCA includes even passive possession of criminal property as money laundering." (page 9)

In examining this offence, our Courts have also established that the three elements – placement, layering and integration, are not per se sine qua non elements necessary for the crime to exist, establishing that these stages were but a general description of the crime in question, for better understanding of the lay person sitting in a Trial by Jury. The Criminal Court reiterated further that thus the Prosecution need not, according to Law, prove the intention in each and one of these stages.

²¹¹ Court of Magistrates (Malta) As a Court of Criminal Judicature, per Hon. Magistrate Dr. Miriam Hayman; 29th April, 2015, Crim. Proc. No. 457/2013.

This short summary reflects the main points raised by the Court of Appeal in the judgment **“Police (Insp Angelo Gafa) vs Carlos Frias Mateo”**, dated 19th January, 2012, wherein the Court is here cited to have said this:

“Kif ben qalet tajjeb I-Ewwel Qorti diversi awturi jaqsmu I-process tal-hasil ta’ flus fit-tlett stadji imsejha “placement”, “layering” u “integration”. Dawn I-istadji gew imfissra b’mod konciz mill-Qorti tal-Magistrati. Pero` mill-bidunett ta’ min jipprecisa, li dawn I-istadji huma biss deskrizzjoni generali tal-process tal-hasil tal-flus. Hija skola ta’ tagħlim li nholqot sabiex gurja tkun f’posizzjoni aktar felici sabiex tifhem I-intricci u I-kumplikazzjonijiet li jinvolvu dawn it-tip ta’ reati. Għalhekk il-qasma tal-process tal-hasil ta’ flus f’dawn it-tlett stadji hija wahda generali u bl-ebda mod dogmatika. Fil-fatt awturi oħrajn jikkritikaw din il-klassifikazzjoni minhabba li tissemplifika wisq is-sitwazzjoni u f’hafna kazijiet ma hiex riflessjoni veritjiera ta’ dak li realment ikun qed jigri. Għalhekk dawn I-istadji għandhom jittieħdu biss btala punto di partenza u btala deskrizzjoni generali tal-process tal-“money laundering” b’mod flessibbli tant li ma hux rikjest li I-prosekuzzjoni trid tipprova I-intenzjoni f’kull wieħed u wahda minn dawn I-istadji. Dan qiegħed jingħad fid-dawl ta’d-definizzjoni ta’ “money laundering” li nsibu fit-tieni artikolu tal-Kap. 373 kif ukoll ir-reati kkontemplati fl-artikolu 327, 328 u 329 tal-Att tal-Parlament Ingliz “Proceeds of Crime Act 2002” fejn analizi tagħhom ma tirrikjedex li I-prosekuzzjoni tipprova li I-imputat kellu I-intenzjoni li jikkommetti “placement”, “layering” u “intergration” bil-propjeta`.”

Furthermore, as justly pointed out by Defence Counsel in the note of submissions, our Courts have advised caution in dealing and assessing this case, as well explained in another judgment handed down by the Criminal Court in the case **“Republic of Malta vs John Vella”** decided on the 9th November, 2007:

“L-Avukat Ĝenerali jista’ jakkuza persuna bir-reat ta’ money laundering mingħajr ma jkollu sentenza ta’ kundanna ta’ dak li jkun qed jigi allegat li huwa I-attività’ kriminali sottostanti. Ċertament pero, ikun x’ikun il-każ, jekk I-Avukat Ĝenerali jiddeciedi li jakkuza lil xi hadd b’money laundering irid jindika n-ness bejn I-attività’ kriminali sottostanti partikolari li jkun qed jallega. Mhux kull akkwist, mhux kull konverzjoni ta’ trasferiment ta’ proprijeta’, mhux kull habi jew wiri ta’ proprijeta’ necessarjament jammonta għal money laundering.

Din hi Ligi straordinarja li tintroduci kuncett radikali fis-sistema nostrana u li tirrikjedi applikazzjoni bl-akbar skuplu u attenzjoni biex ma tigix reza fi strument ta’ ingustizzja, iktar reminixxenti taz-zminijiet tal-inkluzjoni minn dawk tal-era moderna tad-drittijiet tal-bniedem.”

Further considers, that as said our Law does not give a comprehensive definition of this crime, opting instead to delineate various instances which would constitute the crime of Money Laundering or its attempt or complicity. Section 2(1)(i) of the said Chapter defines the crime of money laundering as being constituted in any one or more of the instances as reflected in the charge sheet.

Whilst the actus reus of this crime should present no problems to comprehend, it is immediately obvious that the mental formal elements involved range from **the actual knowledge that the proceeds laundered had a criminal provenance, to even the suspicion thereof**. The Law as amended uses the words "knowing" or "suspecting". [(Section 2(1)(i)]. The element of knowledge should present no difficulties to proof in a Court of Law, knowledge is what it is. It clearly means that one has a good understanding, knowhow, command, and comprehension of a situation. The term suspicion on the other hand can present and lend itself to a myriad of difficulties and is deserving of more exploration.

Guidance is here sought by reference to Money Laundering Offences: The Law Society, Chapter 5, 2013, October Practice Notes. This extract refers to the P.O.C.A. It can help us understand the mental elements necessary under our Legislation. To keep in mind is that our Chapter 373 speaks only of knowledge and suspicion, whereas the POCA speaks of three elements including that of "reasonable grounds for suspicion", this within the limitations hereunder outlined:

“5.3 Mental elements

The mental elements which are relevant to offences under Part 7 of POCA are:

- knowledge
- suspicion
- reasonable grounds for suspicion

These are the three mental elements in the actual offences, although the third one only applies to offences relating to the regulated sector. There is also the element of belief on reasonable grounds in the foreign conduct defence to the money laundering offences. A person will have a defence to a principal offence if they know or believe on reasonable grounds that the criminal conduct involved was exempt overseas criminal conduct.

For the principal offences of money laundering the prosecution must prove that the property involved is criminal property. This means that the prosecution must prove that the property was obtained through criminal conduct and that, at the time of the alleged offence, you knew or suspected that it was.

For the failure to disclose offences, where you are acting in the regulated sector, you must disclose if you have knowledge, suspicion or reasonable grounds for suspicion; while if you are not in the regulated sector you will only need to consider making a disclosure if you have actual, subjective knowledge or suspicion.

These terms for the mental elements in the offences are not terms of art; they are not defined within P.O.C.A and should be given their everyday meaning. However, case law has provided some guidance on how they should be interpreted.

5.3.1 Knowledge

Knowledge means actual knowledge. There is some suggestion that wilfully shutting one's eyes to the truth may amount to knowledge. However, the current general approach from the criminal courts is that nothing less than actual knowledge will suffice.

5.3.2 Suspicion

The term 'suspects' is one which the court has historically avoided defining; however because of its importance in English criminal law, some general guidance has been given.

*In the case of *Da Silva* [1996] EWCA Crim 1654, which was prosecuted under the previous money laundering legislation, Longmore LJ stated:*

'It seems to us that the essential element in the word 'suspect' and its affiliates, in this context, is that the defendant must think that there is a possibility, which is more than fanciful, that the relevant facts exist. A vague feeling of unease would not suffice.'

There is no requirement for the suspicion to be clear or firmly grounded on specific facts, but there must be a degree of satisfaction, not necessarily amounting to belief, but at least extending beyond speculation.

The test for whether you hold a suspicion is a subjective one. If you think a transaction is suspicious, you are not expected to know the exact nature of the criminal offence or that particular funds were definitely those arising from the crime. You may have noticed something unusual or unexpected and after making enquiries, the facts do not seem normal or make commercial sense. You do not have to have evidence that money laundering is taking place to have suspicion."

(P.O.C.A Proceeds of Crime Act 2002 (U.K).

This therefore is the level that the Prosecution must reach to prove the mental element of this crime, knowledge or suspicion as here explained, beyond reasonable doubt, on the part of the offender of the illegal provenance of the proceeds.

It is obviously only after an acute examination of all the facts of the case presented to the Court, that one of these elements can be proved. Obviously knowledge transcends any suspicion.

The proof of the underlying offence is regulated by Article 2(2)(a) of Chapter 373 that reads:
"A person may be convicted of a money laundering offence under this Act even in the absence of a judicial finding of guilt in respect of the underlying criminal activity, the existence of which may be established on the basis of circumstantial or other evidence without it being incumbent on the prosecution to prove a conviction in respect of the underlying criminal activity and without it being necessary to establish precisely which underlying activity."

Therefore, the Prosecution are aided, to a degree, in proving the necessary crime originator of the questioned laundered proceeds by direct evidence where available, or by circumstantial evidence or any other evidence, and need not necessarily produce an actual conviction that establishes the underlying offence. Neither does the Law require them to proof with precision the nature of the crime involved.

Therefore the launderer need not be knowledgeable of the precise nature of the crime whose proceeds he is helping to convert into unsuspicious clean property. Suffice that he has knowledge or a suspicion that these proceeds might have a dubious origin.

Applied to the case in question this therefore means that the Prosecution need not proof John Joseph Evans' guilt but the nature of his operations, in his instance drug trafficking or that something appeared amiss at a stage in time to the accused.

Yet another exception arises in this Chapter concerning the level of proof and or the burden thereof. This emanates from Section 3(3) of Chapter 373 which refers directly to a shift in the burden of proof found entrenched in Chapter 101 of the Laws of Malta.

Fil-fatt l-Artiklu 3(3) tal-Kapitolu 373, Ligijiet ta' Malta, li ġa saret riferenza għalih jipprovdi:

(3) Fi proċeduri dwar reat ta' *money laundering* taħt dan l-Att id-disposizzjonijiet tal-artikolu 22(1C)(b) tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, għandhom ikunu *mutatis mutandis* jaapplikaw.

Fl-artikolu 22(1C)(b) tal-Ordinanza msemmija nsibu:

(b) Fi proċedimenti għal reat taħt il-paragrafu (a), meta l-prosekkuzzjoni ġġib prova li l-imputat jew akkużat ma jkun ta' ebda spjegazzjoni raġonevoli li turi li dawk il-flus, proprijetà jew rikavat ma kenu flus, proprijetà jew rikavat kif deskritti fl-imsemmi paragrafu, l-oneru li jipprova l-provenjenza leċita ta' dawk il-flus, proprijetà jew rikavat tkun tinkombi fuq il-persuna imputata jew akkużata.

Il-Qorti fil-każċit kompliet:

Obviously this last quoted Section deals with proceeds of crimes dealt with under Chapter 101. This presumption is however applicable to all predicate offences and their proceeds as regulated by Chapter 373.

It therefore transpires that for a charge of money laundering to be proven successfully, **the Prosecution must prove the nexus between the criminal activity and the questioned dubious proceeds, but it lies with the charged or accused, failing a reasonable explanation thereof to prove, now to a level of probability, the lawful origin of the monies in question.**

In this regard, for a better understanding of the level of proof the Prosecution has to reach to establish the underlying offence and that necessitated by the accused as rebuttal of the illegal knowledge of the proceeds, the Court is once again referring to the Carlos Frias Mateo decision above cited, dated 19th January, 2012, wherein the Court said:

"F'din il-kawza, l-appellat qed jiġi akkuzat bil-ksur ta' provvedimenti tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta' Malta iżda dan il-Kap jagħmel referenza wkoll ghall-Artiklu 21(1C)(b) tal-Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta li wkoll jitfa' l-piz li juri l-origini lecita tal-flus, propjeta jew rikavat fuq il-persuna akkuzata.

Għalhekk, dan il-livell ta' prova "prima facie" jaapplika kemm ghall-persuna li tkun akkuzata b'money laundering taħt il-Kap 101 kif ukoll taħt il-Kap 373. Issa, peress illi l-Artiklu 2(2)(a) ta' l-istess Att jezimi mir-responsabilita' l-prosekkuzzjoni illi tiprova xi htija precidenti in konnessjoni ma xi attivit kriminali, kull ma għandha tiprova l-prosekkuzzjoni huwa illi l-flus illi nstabu fil-pussess tal-persuna li kienek konformi ma l-istil ta' hajja tal-persuna, liema prova tkun tista' tiġi stabilita anke minn provi indizzjarji. Dana jfisser illi l-prosekkuzzjoni m'għandix tiprova lill-Qorti l-origini tal-flus, lanqas jekk il-flus kienu illegali. Kull ma trid tipruva huwa fuq grad ta' "prima facie" illi ma hemm l-ebda spjegazzjoni logika u plawsibbli dwar l-origini ta' dawk il-flus. Darba ssir din il-prova fil-grad imsemmi, jkun imiss lill-akkuzat sabiex juri illi l-origini tal-flus ma kienx illegali.

Forsi f'dan l-istadju ikun opportun illi jiġi kwalifikat il-prova "prima facie" u fiex din tikkonsisti.

Ikkunsidrat :

Hu ben saput illi l-Qrati generalment jirrikonox Xu erba' tipi ta' prova, dak li huwa possibl, l-probabbli, mingħar dubju dettagħi mir-raguni u c-certezza. Iżda l-prova "prima facie" hija wzata mill-illegali.

Magistrat Inkwrenti meta jirredici l-Process Verbal u l-Magistrat Istruttur fl-gheluq tal-Kumpilazzjoni. Fl-opinjoni tal-Qorti din hija livell ta' prova illi tidhol bejn il-possibl u l-probabbl.

L-awtur Blackstone (At D 6.21) jgħid fost affarrijiet oħra,

"Thus, the standard of proof the prosecution are now required to satisfy at committal proceedings is very low, lower than that resting on a plaintiff in civil proceedings. It is commonly expressed as establishing a prima facie case or a case to answer."

Il-probabbl huwa l-livell uzat f'proceduri civili. Għalhekk skond dan l-awtur "prima facie" huwa anqas minn hekk u jista' jiġi definit btala "a case to answer", haga li għandha tiġi nvestigata aktar fil-fond.

Fil-kuntest tal-provi illi l-proskuzzjoni gabet f'dan il-każ, intħahaq dan il-livell ta' "prima facie"? Kien hemm "a case to answer"?"

Further considers:

First and foremost the Court is of the opinion that the first issue to be tackled is one raised by the Defence in its note of submissions regarding the charges proffered claiming uncertainty on the part of the Prosecution, having directed at the accused all the content of Section 2(2) of the Money Laundering Act. True enough, Prosecution chose to debit the accused with the burden of all the criminal instances found in the said Section. Obviously he cannot be guilty of all, but one does not necessarily exclude the other. Obviously these are alternate charges, this being more evident and obvious in as far as the alleged complicity or attempted charges are proffered. One must also remember that at a later stage in the proceedings, Attorney General, exercising his discretion under Chapter 373, sent this case for a summary judgement, therefore inviting this Court to examine the facts against the requisites of Section 2(2) of the said Chapter.

[emfazi ta' din il-Qorti]

Fid-deċiżjoni tagħha fil-proċeduri fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Dayang Sakienah Binti Mat Lazzin** il-Qorti tal-Magistrati (Malta) ikkunsidrat:

That it is to be emphasised that the charge of money laundering brought against defendant is based on Chapter 373 of the laws of Malta and not Chapter 101. In the latter case the prosecution must necessarily show a link between the assets being laundered and some criminal activity prohibited under Chapter 101. In the former case (i.e. an offence under Chapter 373) what the prosecution must show is a link between the laundered assets and an offence listed in either the first or second schedule of the said Chapter 373 which however also include traffic in narcotic drugs and psychotropic substances.

That it must also be emphasised that what must be shown for the prosecution to satisfy its onus is a link between some criminal activity and the assets in question. This has been affirmed by the Court of Criminal Appeal in the case **Republic of Malta vs John Vella**²¹² when it said:

....l-Avukat ġenerali jista' akkuza persuna bir-reat ta' money laundering mingħjar ma jkollu sentenza ta' kundanna ta' dak li jkun qed jiġi allegat li huwa l-attività kriminali sottostanti....

²¹² Deciża 29.11.1999 u citata f' **Il-Pulizija vs Paul Borg** (Qorti tal-Appell Kriminali sede Inferjuri) Deciża 06.10.2003.

Certament pero ikun x'jkun il-każ, jekk l-Avukat Ĝeneralis jiddeciedi li jakkua lil xi hadd b'money laundering ... irid jindika n-ness bejn l-attività kriminali sottostanti partikolari li jkun qed jallega.

That once the prosecution satisfied this onus, in terms of article 22(1C)(b) of Chapter 101 of the Laws of Malta which applies to proceedings for an offence of money laundering by application of article 3(2A)(3) of Chapter 373, the burden of proof then shifts on defendant who has the onus of showing the lawful origin of the money in question. Defendant produced no such evidence.²¹³

Għall-fini ta' korrettezza jiġi sottolinejat li fiż-żmien tad-deċiżjoni **Ir-Repubblika ta' Malta v. John Vella** li saret riferenza għaliha fis-sentenzi **The Police vs Omissis and Vladimir Omar Fernandez Delgado**,²¹⁴ u **Il-Pulizija vs Dayang Sakienah Binti Mat Lazzin**²¹⁵ "attività kriminali" taht l-artikolu 2(1)(b) tal-Att kontra Money Laundering kienet tfisser xi wieħed jew aktar minn reati elenkti fit-Tieni Skeda; għalhekk kien isegwi li kellu jiġi indikat "n-ness bejn l-attività kriminali sottostanti partikolari".

Madanakollu bi dħul fis-seħħħ tal-Att VII tal-2010, l-artikolu 2(2)(a) tal-Att gie emendat biex minflok il-kliem "attività kriminali sottostanti." gew sostitwiti l-kliem "attività kriminali u mingħajr il-ħtiega li jiġi stabilit b'mod preciz liema hija l-attività sottostanti.". Dan ifisser li tneħħiet il-ħtiega li tīgi spesifikata n-natura partikolari tal-attività kriminali.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) fid-deċiżjoni tagħħha fl-ismijiet **The Republic of Malta vs Morgan Ehi Egbomon**²¹⁶ ukoll kellha l-okkażjoni biex tirrimarka dwar l-effett ta' dawn l-emendi li b'hekk biddlu l-pożizzjoni legali kif enunċjata bid-deċiżjoni **Ir-Repubblika ta' Malta v. John Vella**:

7. In its judgement regarding these pleas, the Criminal Court said:

"That as regards the first count, the accused is claiming that this is null and void because it does not in any way indicate the antecedent offence or source which could give rise to money laundering.

"The accused is arguing that the Attorney General must at least prove prima facie that the money is coming from an illicit activity. If there is a shifting of the burden of proof, this must be accompanied by an illicit activity which illicit activity should show in the bill of indictment. In this case no previous offence was established, therefore there is no antecedent criminal act. The situation is very similar to the crime of receiving stolen property where there must be proof that the goods have a criminal origin. Therefore, in matters of money laundering, the Prosecution must prove the illicit origin of the money.

²¹³ Case Number: 197/2008; 23.11.2009, per Magistrate Dr. Doreen Clarke.

²¹⁴ *Supra*

²¹⁵ *Supra*

²¹⁶ Appell fuq Deċiżjoni tal-Qorti Kriminali fuq Eċċezzjonijiet Preliminari, Att t' Akkuża Nru. 16/2009. Deciża 31.07.2014.

The suspicion of a crime is not enough. It has yet to be established what is the predicate offence.

“Considers:

“It has to be stated from the outset that the narrative part of the bill of indictment is not evidence of its own contents. It is just an explanation given by the Attorney General to show why he deems it necessary to charge the accused with the crime of money laundering. The narrative still has to be proven in a Court of law and the Attorney General is not bound with the details of the narrative but only with the general theme of the narrative. He is, however, fully bound by the concluding paragraph of the charge from which there can be no deviation.

“This means, therefore, that if according to the accused, the bill of indictment does not in any way indicate the antecedent offence, or source, this does not mean that evidence of this offence can not be brought during the trial. According to the guidelines given by the Court of Appeal in the case “Police versus Carlos Frias Matteo” of the nineteenth (19th) of January two thousand and twelve (2012), it was stated that:

“Għalhekk, dan il-livell ta’ prova prima facie japplika kemm ghall-persuna li tkun akkuzata b’money laundering taht il-Kap. 101 kif ukoll taht il-Kap. 373. Issa, peress illi l-artikolu 2(2)(a) tal-istess Att jezimi mir-responsabilità` lill-Prosekuzzjoni milli tiprova xi htija precedenti in konnessjoni ma’ xi attivitā` kriminali, kulma għandha tiprova l-Prosekuzzjoni huwa illi l-flus illi nstabu fil-pussess tal-persuna ma kinux konformi mal-istil ta’ hajja tal-persuna, liema prova tkun tista’ tiġi stabilita anki minn provi indizjarji. Dan ifisser illi l-Prosekuzzjoni m’għandhiex tiprova lill-Qorti l-origini tal-flus, lanqas jekk il-flus kinux illegali. Kulma trid tiprova huwa fuq grad ta’ prima facie illi ma hemm lebda spjegazzjoni logika u plawsibbli dwar l-origini ta’ dawk il-flus. Darba ssir din il-prova fil-grad imsemmi, ikun immiss lill-akkuzat sabiex juri illi l-origini talflus ma kinux illegali.”

“This Court finds that the bill of indictment does provide a correct description of what happened and includes also the predicate offence. Here, the Attorney General did not fail to indicate what the actus reus was all about even though he does not have to prove any specific offence.

“This Court, therefore, finds that the narrative part of the first charge of the bill of indictment contains sufficient information for the accused to prepare for his defence, is drafted according to law and sees no reason why it should be declared null and void.

“For these reasons, therefore, the Court dismisses the first plea of the accused.

.....

15. First of all this Court must point out that article 2(2)(a) of Chapter 373 of the Laws of Malta, as it stood at the time when the money-laundering offence with which appellant has been charged allegedly took place, provided:

“A person may be convicted of a money laundering offence under this Act even in the absence of a judicial finding of guilt in respect of the underlying criminal activity, the existence of which may be established on the basis of circumstantial or other evidence

without it being incumbent on the prosecution to prove a conviction in respect of the underlying criminal activity.”

16. It was by means of article 59(b) of Act VII of 2010, that the words “criminal activity.” were substituted with the words “criminal activity and without it being necessary to establish precisely which underlying activity.” Yet by means of Legal Notice 176 of 2005 the Second Schedule of Chapter 373 of the Laws of Malta was amended such that “criminal activity” was to refer to “any criminal offence” and individual criminal offences were no longer specified in the Schedule (as was the case when the judgement **Ir-Repubblika ta’ Malta v. John Vella** decided on the 26th November 1999 by this Court differently composed, and to which appellant referred, was delivered).

17. In any case in its judgement the first Court did conclude **“that the bill of indictment does provide a correct description of what happened and includes also the predicate offence.”**

18. It is also true that article 22(1C)(b) of Chapter 101 of the Laws of Malta is applicable to proceedings under Chapter 373 (see article 3(3) of said Chapter 373) and that this article provides:

“In proceedings for an offence under paragraph (a), where the prosecution produces evidence that no reasonable explanation was given by the person charged or accused showing that such money, property or proceeds was not money, property or proceeds described in the said paragraph, the burden of showing the lawful origin of such money, property or proceeds shall lie with the person charged or accused.”

19. Nonetheless the following principles, as clearly outlined by the Constitutional Court in its judgement of the 1st April 2005 in the case **The Republic of Malta vs Gregory Robert Eyre and Susan Jayne Molyneaux**, must be applied:

“(i) it is for the prosecution to prove the guilt of the accused beyond reasonable doubt; (ii) if the accused is called upon, either by law or by the need to rebut the evidence adduced against him by the prosecution, to prove or disprove certain facts, he need only prove or disprove that fact or those facts on a balance of probabilities; (iii) if the accused proves on a balance of probabilities a fact that he has been called upon to prove, and if that fact is decisive as to the question of guilt, then he is entitled to be acquitted; (iv) to determine whether the prosecution has proved a fact beyond reasonable doubt or whether the accused has proved a fact on a balance of probabilities, account must be taken of all the evidence and of all the circumstances of the case; (v) before the accused can be found guilty, whoever has to judge must be satisfied beyond reasonable doubt, after weighing all the evidence, of the existence of both the material and the formal element of the offence.”

20. Consequently this Court finds no reason to vary the first Court’s conclusion that it did not find the bill of indictment null and void. Thus appellant’s first grievance is dismissed.

[sottolinejar tal-Qorti]

Imbagħad fid-deċiżjoni **Il-Pulizija vs Carlos Frias Mateos**, il-Qorti tal-Appell Kriminali għamlet analiżi approfondita w dettaljata dwar l-oneru tal-prova li jinkombi lill-partijiet f'każijiet ta' ħasil ta' flus. Fil-fatt dik l-Qorti qalet hekk:²¹⁷

Ma hemmx dubju illi r-reat ta' money laundering huwa wieħed mir-reati l-aktar difficli u delikati biex jigu nvestigati. It-teknika u s-sofistikazzjoni tal-mod kif il-flus jigu girati u jinhbew mill-provenjenza llecita tagħhom jagħmluha kwazi mpossibl illi l-investigaturi jsibu tracca tal-provenjeza tal-flus. Kien għalhekk illi f'dawn ic-cirkostanzi l-ligi tal-Money Laundering Kap 373 ipoggi l-oneru fuq dak li jkun illi huwa jiprova għas-sodisfazzjon tal-Qorti l-provenjenza lecita tal-flus illi jkunu nstabu fuqu. Dan il-bdil ta' l-oneru tal-provi m'hijex wahda kapriccuza u kif qalet il-Qorti fil-kawza "Il-Pulizija vs John Vella" din hi ligi strordinarja li tintrodu kuncetti radikal fis-sistema nostrana u li tirrikjedi applikazzjoni fl-aktar skruplu u attenzjoni biex ma tigix reza xi sturment ta' ngustizzja, aktar reminixxenti taz-zminijiet ta' l-inkwizzjoni minn dak ta' l-era' moderna tad-drittijiet tal-bniedem. . . .

Il-Qorti qiegħda tagħmel dan il-pronuncjament fl-isfond tad-dispost ta' l-Artiklu 2(2)(a) u l-Artiklu 3(3) tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta' Malta illi għandhom jinqraw fid-dawl ta' l-Artiklu 21(1C)(b) tal-Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta li jistipulaw li l-Avukat Ĝenerali jista' jakkuza persuna bir-reat ta' "money laundering" mingħajr ma jkollu xi sentenza b'referenza għal xi offiza precedenti. Ma dan kollu, jibqa` l-fatt illi l-Avukat Ĝenerali għandu jiprova n-ness bejn il-flus jew il-propjeta u l-attività kriminali li tkun generat dawk il-flus.

Dwar il-livell ta' prova li jinkombi fuq l-Avukat Ĝenerali, l-Qorti tagħmel referenza ghall-kawza "**Il-Pulizija vs Paul Borg**" deciza mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fis-sitta (6) ta' Ottubru ta' l-2003. F'din il-kawza l-Qorti kienet qalet illi meta l-Avukat Ĝenerali jakkuza lil xi hadd bl-offiza ta' money laundering taht il-Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Avukat Ĝenerali għandu jiprova "prima facie" n-ness bejn il-flus jew il-propjeta u l-attività kriminali li tkun generat dak il-flus jew propjeta. Minn ezami u qari akkurat ta' din id-dispozizzjoni din il-Qorti thoss li una volta li l-prosekuzzjoni tiddeċiedi li tipprocedi skond l-Ordinanza Kap 101 u mhux taht id-dispozizzjonijiet tal-Kap 373 ossia l-Att tan-1994 kontra "Money Laundering", fejn l-attività kriminali sottostanti tista' tkun varja u tirreferi għall-ksur ta' diversi ligijiet kif indikat fit-tieni skeda ta' l-istess Att, irid almenu jiġi "prima facie" pruvat li l-akkuzat ikun qed jagħixxi bi hsieb li jahbi jew jikkonverti flus jew ir-rikavat ta' flus u jkun ja f'ew ikollu suspect li dawk il-flus ikunu miksuba btala rizultat ta' ksur ta' xi dispozizzjoni ta' l-Ordinanza Kap 101 u dana qabel ma tiskatta l-inverzjoni ta' l-oneru tal-prova fuq l-akkuzat."

Kif ikkonkludiet b'mod preċiż għall-aħħar il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) fil-kawża **Il-Pulizija vs Alfred Delia et:**²¹⁸

Illi għalhekk il-mistoqsija li trid tiġi rizolta fil-każ in ezami hija dik interposta mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fil-kawza hawn fuq kwotata u cieo fil-kuntest tal-provi illi l-proskuzzjoni għabek f'dan il-każ, (provi biex jiġi pruvat in-ness bejn il-flus uttlizzati biex jinxraw il-vetturi imsemmija u xi attività kriminali) *intla haq qiegħi* dan il-livell ta' "prima facie"? Kien hemm "a case to answer" biex mbagħad **l-oneru tal-prova jdur fuq l-imputati biex jippruvaw l-origini legittima tal-flus utilizzati.** [emfazi ta' din il-Qorti]

²¹⁷ Onor. Imħallef Dr. Michael Mallia; Deċiża fid-19 ta Jannar, 2012,

²¹⁸ Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali, per Onor. Magistrat Dr. Doreen Clarke. Deċiża 23.05.2013, Kump. Nru 672/2010

❖ Il-Predicate Offence/Criminal Activity

L-artikolu 2(1) tal- *Att kontra* Money Laundering jagħti s-segwenti tifsira għall-attività kriminali:

"attività kriminali" tfisser kull attività, tkun fejn tkun magħmula, u tkun meta tkun magħmula, li taħt il-liġi ta' Malta jew li ġi oħra, tammonta għal:.....

(b) wieħed mir-reati elenkti fit-Tieni Skeda għal dan l-Att;

It-Tieni Skeda mbagħad tipprovdi għal: "Kull reat kriminali"

L-artikolu 2(2)(a) tal-*Att kontra* Money Laundering jipprovdi:

(2) (a) Persuna tista' tinsab ħażja tad-delitt ta' Money Laundering taħt dan l-Att, anke fin-nuqqas ta' sentenza ta' qorti li tistabbilixxi ħtija fir-rigward tal-attività kriminali sottostanti, liema attività kriminali tista' tiġi stabbilita minn prova ċirkostanzjali jew prova oħra, mingħajr il-ħtieġa li l-prosekużżjoni tipprova li kien hemm sentenza ta' kundanna għall-attività kriminali sottostanti u mingħajr il-ħtieġa li jiġi stabbilit b'mod preċiż liema hija l-attività sottostanti.

Għaldaqstant, minkejja li biex jiġi pruvat r-reat ta' riċiklagg hemmx ħtieġa li jiġi pruvat ukoll b'mod preċiż il-predicate offence, jew aħjar l-underlying criminal activity, fil-każ in deżamina dan gie pruvat mingħajr dubbju dettagħi.

M'hemmx dubbju li l-imputat kien qed jiffroda lill-Erarju meta mhux talli ma kienx qed jiddikjara taxxa fuq l-income u tal-VAT fuq l-introjtu tiegħu w servizzi li kien jagħti, iżda kien anke jieħu beneficijji soċjali. Magħdud ma dan ma jridx jintesa li preċiżament fiż-żmien tal-imputazzjonijiet lilu addebitati, l-imputat instab ħati ta' traffikar ta' narkotici kif ukoll ta' użura. Inoltre fil-konfront tiegħu għad hemm pendenti proceduri oħra relatati ma droga.

Reċidiva

L-Ispettur Francalanza esibixxa numru ta' sentenzi mogħtija fil-konfront tal-imputat. Waħda tal-24 ta' Marzu, 2009,²¹⁹ u oħra tad-19 ta' Mejju, 2006²²⁰; li fihom ingħata ordni ta' libertà kondizzjonata. Sentenza mogħtija mill-Maġistrat Dr. Neville Camilleri datata 6 Marzu 2018²²¹ sabet l-imputat ħati ta' **traffikar fis-7 ta' Novembru 2014**. Din is-sentenza giet ikkonfermata fl-appell fit-22 ta' Jannar, 2019²²² fejn l-imputat gie kundannat għal 9 xhur priġunerija w fejn gjet konfermata l-multa ta' €6,000, liema multa minn dak li ppreżentat id-Deputat

²¹⁹ Dok.DF12 a fol.785-786

²²⁰ Dok.DF13 a fol.787-788

²²¹ Dok.DF14 a fol.789-822

²²² Dok.DF15 a fol.823 et seq

Registratur tidher li thallset sat-22 ta' Jannar 2019.²²³ Hawn għandu jintqal li d-Deputat Registratur Borg xehdet li Gatt kien għad fadallu jħallas l-ammont ta' 200 mill-multa li ġie kundannat għaliha bis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali mogħtija fit-22 ta' Jannar, 2019.²²⁴

Madankollu ftit hu t'importanza dan tenut kon li l-artikoli 49 u 50 tal-Kodiċi Kriminali ma gewx indikati mill-Avukat Ĝenerali meta l-atti ntbagħtu biex dan il-każ jīġi għudikat minn din il-Qorti.

Piena

Meta l-Qorti ġiet biex tikkunsidra l-piena, tassew ħasbet fit-tul. M'hemmx dubbju li l-imputat wettaq reati serji; reati li jimminaw l-kredibbilta w-stabbilita finanzjarja ta' pajiżna jekk ma jiġux mrażżna. Però intwera biċ-ċar kif fiż-żmien passat, u propju fiż-żmien tal-imputazzjoni lilu addebitata, l-imputat kien maħkum mill-vizzju tal-logħob. Il-Qorti qieset ukoll li dan kien kaz ta' *self-laundering* li seħħi f'ambitu tal-vizzju tal-logħob, viżżejju li mhux talli riekeb għal kolloks lill-imputat iż-żda kien jiddettalu ħajtu. Dan hu ovvju meta jitqies li ma setgħax jieqaf jilgħab għalkemm kien qed jitlef sistematikament. Biżżejjed jitqies li għalkemm lgħab kważi nofs miljun tul il-medda taż-żmien, rebaħ biss b'kemm jiswew 15,000. Mhux ta' b'xejn kellu jaħdem qatied biex jiffinanzja dan il-vizzju.

Magħdud ma dan kollu jibqa' l-fatt li l-imputat kien instab ħati ta' traffikar ta' narkotiċi w ta' użura, *proceed-generating crimes*, li hu allegat li minnhom, almenu *in parte*, kien ġej ir-rikavat tal-imputat milgħub fil-casinos.

Maria Caruana, mill-Caritas, kellha biss kliem ta' tifhir għall-imputat li rat il-progress kbir li għamel mill-ewwel kuntatt mal-Agenzija fi Frar 2015 fejn talab għajnuna għall-użu ta' kokaina. Tixhed dan: "Mister Patrick Gatt beda' l-ewwel kuntatt tiegħu ma' l-Agenzija Caritas proprju fit-tlieta u għoxrin (23) ta' Frar elfejn u ħmistax (2015). Mister Gatt f'din is-sessjoni individwali fil-bini tal-Caritas outreach ppreżenta l-użu tal-kokaina. Minn l-ewwel sessjoni Mister Gatt wera' attitudni li jrid ibiddel ħajtu u xhieda ta' dan hija l-kummenti pozittivi mill-key worker li kienet issegwieħ dak iż-żmien Stephanie Grech. Mister Gatt żamm kuntatt assolut u cioe' ta' darba fil-ġimħat u mit-tieni sessjoni Mister Gatt beda' jħalli kampjuni ta' l-urina li dejjem irriżultaw negattiv għal kull użu illeċita, liema kampjuni dejjem thallew taħt superviżjoni ta' staff maskili fil-binja tal-Caritas outreach. Huwa kien jitkellem fuq l-aspetti kollha ta' ħajtu inkluż jitlob pariri biex iġib li tilef minħabba li kien inħakem

²²³ Dok.CB a fol.895

²²⁴ Fol.892

mill-vizzju tal-logħob ukoll. Il-qofol ta' kull sezzjoni kienet tkun iffokata fuq l-imħabba li għandu lejn uliedu u peress li dak iż-żmien elfejn u ħmistax (2015) kien għad kellu tarbija ta' tlett (3) xhur dejjem ha l-gwida ta' Stephanie Grech kif l-aħjar jimxi biex it-tifel ma jit-trabbie bla ġenitür. Ta' min isemmi li l-omm, omm it-tifel qatt ma uriet interess fit-trobbija tal-minuri u b'hekk għadu sa illum il-piż huwa kollu fuq Mister Gatt. L-ewwel xhur tat-twelid tal-minuri ma kienu faċli xejn għal Mister Gatt. Dan għal fatt li sakemm il-ħaddiema soċjali ta' l-Aġenzija Appoġġ assikuraw ruħhom li Mister Gatt huwa ġenitür idoneju biex irabbi lill-ibnu, kien hemm żmien Mister Gatt lanqas biss kien jara lill-ibnu. Mister Gatt kien jispjega din is-sitwazzjoni bħala frustranti u ta' uġiġi imma ma qatax qalbu u minn l-elfejn u ħmistax (2015) sa illum qatt ma ħares lura u dejjem ra kif itnejeb hajtu. Saħansitra iż-żmien li għamel fil-facilità korrettiva ta' Kordin fis-snin elfejn u dsatax (2019) elfejn u għoxrin (2020). Hawn hekk intalab hu personalment biex jibqa' b'kuntatt magħna. Illum il-ġurnata, u čioe' il-ġimgħa l-oħra, Mister Gatt tant sejjjer tajjeb u tant qed jgħix hajja 'lil hinn minn kull vizzju, kemm il-vizzju tal-logħob u anke il-vizzju tal-użu ta' sustanzi illeċiti ingħatatlu kura u kustodja assoluta ta' ibnu li illum għandu seba' (7) snin. Kull darba li jien Maria Caruana niltaqa' ma' Mister Gatt meta jiġi japrova li għadu 'lil hinn minn l-użu ta' sustanzi illeċiti, permezz ta' kampjuni ta' urina taħt superviżjoni fil-binja tal-Caritas, ma jitlifx l-okkażjoni li ma jsemmilix xi haġa fuq ibnu Xavier Gatt, sew jekk fuq livell akademiku u anke fuq livell soċjali. Jien iltqajt mat-tifel ukoll, fuq diversi okkażjonijiet, kemm fil-passat u anke riċentement, u l-ġibda li l-minuri għandu lejn missieru hija innotata ma' l-ewwel daqqa t'għajnej. Mister Gatt tant sejjjer tajjeb li għandu support minn l-ex mara tiegħu u it-tifla l-kbira tagħhom meta jkollu bżonn għajnejna ulterja fejn tidhol it-trobbija ta' ibnu. Mister Gatt jaħdem bi sħiħ kemm biex jgħix hu, ibnu u hajja dicenti fuq livell materjali u anke jaħdem bis-sħiħ biex mentalment jibqa' iffokat. L-ġħajnejna tal-Caritas ma tieqaf qatt u jgħaddu kemm jgħaddu snin Mister Gatt jista' jkompli jieħu l-gwida minn ġimgħa għal ġimgħa, kif ilu jagħmel minn l-elfejn u ħmistax (2015) sal-preżent Ĝunju elfejn u għoxrin (2020)." ²²⁵ Ta' kuragg hu l-fatt li mis-sena 2016 mill-kampjuni li kien ihalli kienu kollha negattivi għall-sustanzi illeċiti, turija ċara li l-imputat kien verament u b'impenn sħiħ jagħmel hiltu biex idawwar id-direzzjoni li kienet ħadet hajtu. ²²⁶

Dr. Joseph Spiteri, konsulent psikjatra li tiegħu l-imputat ilu pazjent, xehed li ilu jsegwix lil Gatt għal madwar 12-14 sena. Kien ġie diagnosed b'ADHD²²⁷ kif ukoll kien jagħmel użu minn sustanzi illeċiti inkluż mill-kokaina illi tagħmlu aktar disinhibit. Gatt kien ikollu episodji ta' depression li kultant kienu jiġu interrotti b'episodji ta' hypo-mania, forma ta' manic depressive. Ikompli "Jien nafli Patrick Gatt għadda minn ħafna esperjenza naqra koroh però dawn l-aħħar ffit snin

²²⁵ Fol.1224-1225

²²⁶ Fol.1225

²²⁷ Attention Deficit Hyperactive Disorder

mexa ħafna 'l quddiem, fil-fatt naf li qed irabbi lit-tifel tiegħu, xi tifel ta' xi ħames (5) snin jew sitta (6), u dan it-tifel jidher well composed u jħobbu ħafna lill-missieru li huwa, li hija indikazzjoni pozittiva, u is-sur, is-sur Gatt qed jieħu l-mediciċini li kont tajtu u baqa' jeħodhom sal-ġurnata ta' illum..... kemm ilni narah dawn l-aħħar snin, jiġifieri minn l-anqas dawn l-aħħar tlett (3) snin, dejjem meta jiġi l-clinic, jiġi u jkun qiegħed jgħib ruħu sew u l-komportament tiegħu ikun normali ħafna.”²²⁸

Mary Rose Farrugia, Probation Officer, ipprezentat is-social enquiry report rigward l-imputat fejn kompliet tiddeskrivi l-andament pozittiv w inkoragganti li qabad l-imputat: “*fil-preżent Patrick Gatt qiegħed jgħix ħajja stabbli, jerfa' responsabilità tat-trobbija ta' ibnu ta' tmien snin waħdu, ma jidhirx li qiegħed jaħbuża mid-droga, jattendi sessjonijiet ġewwa l-Caritas regolarment u qiegħed ukoll taħt il-kura tal-psikjatra Dr Joseph Spiteri. Għaldaqstant fuq il-punti hawn fuq imsemmija jidher li sabiex ikompli jkun imsahħħah l-elementi ta' stabbiltà li ntlaħha sa issa, Patrick Gatt għandu jkun inkoraggit li jżomm kuntatt ma' Stephanie Grech mill-Caritas kif ukoll ikompli jieħu l-kura taħt il-psikjatra Dr Joseph Spiteri. Sabiex ikun hemm aktar stabilità ukoll f'hajtu, għandu jkun inkoraggit li jkollu impjieg regolarament għax Patrick mħuwiex impjegat regolarment, qed jgħix fuq is-servizzi soċjali.*”²²⁹

Hu f'dan il-kuntest li l-Qorti ser tigi gwidata minn konsiderazzjonijiet magħmulha mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) f'sentenza tat-18 ta' Jannar, 2001, fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs George Farrugia**:²³⁰

Apparti li din il-Qorti ma tistax taqbel ma' l-Avukat Generali fejn dan jghid li s-sitwazzjoni ta' l-appellant hija « irriversibbli » - fil-fehma tal-Qorti hija l-mewt biss li ggib stat jew sitwazzjoni ta' irriversibilità assoluta – anqas ma tista' din il-Qorti tikkondividu l-fehma ta' l-Avukat Generali li Ordni ta' Probation hu indikat biss għal « first offenders » zghazagh. Anke fil-kaz ta' persuna ta' eta' mhux zghira u li forsi hu recediv, tista' titfacca fil-hajja ta' dik il-persuna « a window of opportunity » li permezz tagħha jkun jista' jinkiser ic-ciklu ta' kundanni u ta' prigunerija. Kif jiispjega David Thomas fil-ktieb tiegħu **Principles of Sentencing** (Heinemann, London, 1979)

Għaldaqstant il-Qorti minkejja li tgħarrraf is-serjetà tal-għemil li tiegħu qed jinstab ħati l-imputat, ma tistax ma tikkunsidrax kif l-imputat għaraf jegħleb il-problemi li kienu wassluh f'din l-estremita. Wara li kien hu li irrikorra għall-ghajnejha, pass importanti animat minn kuraġġ u sfida, beda jingħata kura meħtieġa inkluż għall-kilba tiegħu għad-droga. Kif xehdet kemm il-probation officer kif ukoll rappreżtant mill-Caritas, jidher li sar progress kbir fl-imputat fejn qed ikompli fit-triq li jirriforma w-jirriabilita ruħu. Hu dan il-progress li sar, ir-riabilitazzjoni tiegħu w mhux anqas ir-rieda tiegħu li jiddritta l-mogħdijiet

²²⁸ Fol.1236-1237

²²⁹ Fol.1290

²³⁰ Per Onor. Imħallef Dr. Vincent De Gaetano

tiegħu magħdud mal-fatt li l-imputat mhux ta' periklu għas-socjetà, li l-qorti tqis jimmillitaw sabiex l-imputat jingħata piena alternattiva għall-inkarċerazzjoni. Iktar u iktar temut kont li l-imputat ma jistax jitqies li hu reċidiv galadarba tali dispożizzjoni/jiet ma gewx indikati mill-Avukat Ġenerali.

Decide

Għal dawn il-motivi il-Qorti, wara li rat l-Artikolu 3 tal-Att Kontra Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta, issib lill-imputat ġati tal-imputazzjoni migħjuba fil-konfront tiegħu, u tikkundannah għal **sentejn (2) prigunjerija** li bl-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qed jiġu sospiżi għall-erba' (4) snin millum u multa ta' tmienja w-tletin elf (**€38,000**) ewro.

Inoltre ai termini tal-Artikolu 28G(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qiegħda tpoggi lill-ħati taħt Ordni ta' Superviżjoni għal **tlett (3) snin**. Flimkien ma' din is-sentenza qiegħda tannetti d-digriet dwar dan l-Ordni u tiddikjara illi dan l-Ordni għandu jifform parti integrali minn din is-sentenza.

Il-Qorti spjegat lill-ħati l-konseguenzi jekk jikkommetti reat ieħor waqt il-perjodu operattiv ta' din is-sentenza kif ukoll jekk ma jsegwix id-direttivi li se jingħatawlu fil-perjodu ta' superviżjoni.

Inoltre` ai termini tal-Artikolu 3(5)(a) tal-Att Kontra Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta, tordna li l-ammont ta' **erba' mijja, wieħed u disghin elf u disghin ewro (€491,090)** rappreżentanti r-rikavat, jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta.²³¹

Bl-applikazzjoni tal-artikolu 3(5)(b) tal-Att Kontra Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta, f'każ li r-rikavat li jkun ġej mir-reat ikun gie mberbaq, jew għal xi raguni oħra li tkun ma jkunx possibbli li jiġi identifikat u konfiskat kull tali rikavat, jew li tigi ordnata l-konfiska ta' dik il-proprietà li jkollha l-valur tagħha jikkorrispondi għall-valur ta' dak ir-rikavat, l-imputat għandu jħallas **multa ta' erba' mijja, wieħed u disghin elf u disghin ewro (€491,090)** li tekwivali għall-ammont tar-rikavat mir-reat.

²³¹ Dispożizzjoni tassativa li tipprovd: Mingħajr preġjudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 23 il-qorti **għandha**, b'żieda ma' kull kastig li jista' jingħata b'sentenza min jinsab ħati ta' reat rilevant... tordna l-konfiska favur il-Gvern tar-rikavat li jiġi mir-reat jew dik il-proprietà li l-valur tagħha jkun jikkorrispondi għall-valur ta' dak ir-rikavat....

L-ammont li qed jiġi kunsidrat bħala r-rikavat ma jinkludix il-flejjes li l-imputat irċieva mingħand id-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali, galadarba ma giex determinat sal-grad rikjest jekk l-imputat kienx intitolat għall-xi beneficiċji w-l-ammont rispettiv galadarba u minkejja li kien *gainfully employed*.

L-ammont li l-Qorti tqis hu rikavat hu dak indikat mill-Ispettur Keith Vella²³² fejn l-ammont gie komputat wara li minn ammonti ferm akbar li ġew milgħuba gew mnaqqsas ir-rebh ta' flejjes li sar mill-varji Casinos.²³³ L-imputat naqas milli jagħti spiegazzjoni li għandha mis-sewwa għall-provvenjenza tal-istess flejjes kif minnu mistenni w-għalda qstant, ragonevolment u legalment, l-ammont ta' **erba' mijja, wieħed u disghin elf u disghin ewro (€491,090)** huma ikkunsidrati bħala *unexplained wealth* u cioe ta' provvenjenza illegittima.

Dik il-multa tkun tista' tigi rkuprata bħala dejn civili w din is-sentenza tikkostitwixxi titolu eżekuttiv għall-finijiet u l-effetti kollha tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Civili.

Tordna **l-konfiska** favur il-Gvern ta' Malta tal-propjetà` mobbli w immobibli kollha ta' l-imputat, kif stipulat fl-Artikolu 22(3A)(b)(d)(7) tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluzi, Kapitulu 101 tal-Ligijiet ta' Malta kif reż applikabbli bl-Artikolu 3(7) tal-tal-Att kontra l-Money Laundering, Kapitulu 373 tal-Ligijiet ta' Malta.²³⁴

Bl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitulu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qegħda tordna lill-ħati thallas l-ammont ta' **€324.26c** rappreżentanti spejjez peritali.

Kopja ta' din is-Sentenza u l-Ordni ta' Superviżjoni għandhom jintbagħħatu lid-Direttur tal-Probation u Parole skont il-ligi.

Tordna wkoll li din is-sentenza tīgi notifikata lil Uffiċċju għall-Irkupru tal-Assi.

²³² Fol.22. Vide rapport **Dok.KV** a fol.26 et seq u senjatament dwar kalkoli li saru mill-investigaturi vide fol.28-29

²³³ Xieħda mogħtija fis-7 t'Ottubru, 2020 a fol.22: “Kumplessivament jekk jingħaddu l-ammonti mingħajr rebħ li l-imputat lagħab gewwa l-Portomaso Casino, L Oracle Casino u Dragonara Casino l-ammont ilahhaq għal 491,090. Il-Maggoranza assolutat tal-logħob sar bejn is-sena 2014 u 2019 kif ser jīġi ndikat fix-xhieda tar-rappresentant tal-Casinos. Dan l-ammont il-491,090 huwa l-ammont li ahna qed nikkwantifikaw li gie minn source illegittimu”.

²³⁴ Vide **Il-Pulizija vs Doris (Maria Dolores) Borg**, Per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima LL.D., Deċiża 26 ta' Novembru 2021 Appell Nru: 178/2018. Vide ukoll **Il-Pulizija vs Brian Buttigieg et;** Per Onor. Imħallef Dr. Aaron Bugeja, Deċiża 25 ta' Frar, 2020; Appell Nru. 276 tal-2017.

Finalment tenut tal-provi migjuba tordna li din is-sentenza tīgi kommunikata lill-Kummissarju għat-Taxxi sabiex kemm il-darba hekk jidhirlu opportun jinvestiga d-dħul legittimu tal-ħati.

Kopja tal-istess sentenza għandha tintbagħħat lid-Direttur Ġenerali għas-Sigurtà Soċjali biex jiġi investigat jekk dan il-każ jimmeritax rifużjoni ta' ħlasijiet f'benefiċċji soċjali li għandhom imorru għand min tassew jimmerithom.

Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat